

LÂM ĐỒNG

CUỐI TUẦN

SỐ 357 - 4887

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH LÂM ĐỒNG - TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN, NHÂN DÂN LÂM ĐỒNG

THỨ BẢY, NGÀY 30/9/2017

3 TỔ HỢP BAUXITE - NHÔM LÂM ĐỒNG:
Vượt qua thử thách,
vươn đến thành công

5 Hoa nở cuối mùa

Truyện ngắn:
VÕ THU HƯƠNG

7 Vàng trắng yêu thương

1 TUẦN
CON SỐ

76.222 cây phân tán các
loại đã được trồng tại các địa
phương trên toàn tỉnh, đạt
54,9% kế hoạch giao.

Nguồn: UBND tỉnh

Gửi cho các cháu tỏ lòng nhớ nhung...

(Đọc một số bài thơ Bác Hồ viết cho thiếu nhi và Rằm Trung thu)

TRANG 6

Bác đón Tết Trung thu cùng các em thiếu nhi. Ảnh tư liệu

VẤN ĐỀ CUỐI TUẦN

Nhân Tết Trung thu, nâng cao trách nhiệm chăm sóc, giáo dục trẻ em

Tết Trung thu theo Âm lịch là ngày Rằm tháng 8 hằng năm, là ngày tết của trẻ em (Tết Thiếu nhi) còn được gọi là Tết trăng Trắng. Đêm Trung thu, nhà nhà bày cỗ, tổ chức cho trẻ em ca hát, múa sư tử, múa lân, múa rồng; ngắm trăng phá cỗ, vui chơi trong chan hòa hạnh phúc.

Từ cổ chí kim, Trung thu là nguồn cảm hứng lớn cho các thi sĩ. Từ thời Đường (Trung Quốc), nhà thơ Đỗ Phủ với bài Trung thu đã tả: “Cảnh thu nay đứng nửa rồi/ Trăng thu thêm sáng, khung trời thêm cao/ Lầu nam ai rót rượu đào/ Tiếng tơ, tiếng trúc thanh tao nhịp nhàng”. Ở Việt Nam, thi sĩ Tản Đà cảm tác: “Có bầu có bạn can chi tui/ Cùng gió cùng mây thế mới vui/ Rồi cứ mỗi năm rằm tháng tám/ Tựa nhau trông xuống thế gian cười”... Với tâm hồn nhân văn như bao thi nhân khác, sinh thời Chủ tịch Hồ Chí Minh - Anh hùng giải phóng dân tộc, Nhà văn hóa kiệt xuất của Việt Nam đã làm nhiều thơ chúc Tết Trung thu cho thiếu nhi bởi theo Người: trẻ em là những mầm non, những người chủ tương lai của đất

nước. Tình thương yêu dành cho trẻ em luôn dào dạt trong trái tim Người. Bài thơ “Trẻ con” của Bác viết năm 1941 ví “Trẻ em như búp trên cành” mà ta phải nâng niu, chăm sóc, dạy dỗ thành người có ích cho gia đình, xã hội. Bác từng nhận định: “Cái mầm có xanh thì cây mới vững, cái búp có xanh thì lá mới tươi quả mới tốt, con trẻ có được nuôi dưỡng giáo dục hẳn hoi thì dân tộc mới tự cường tự lập”. Và Bác xác định rõ vai trò, trách nhiệm của trẻ em là những người kế tục sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc: “Bác mong các cháu chăm ngoan/ Mai sau gìn giữ giang san Lạc Hồng/ Sao cho tỏ mặt nhi đồng Việt Nam”. Với kỳ vọng đó, trong Di chúc thiêng liêng, Người căn dặn: “Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và cần thiết”.

Thấm nhuần lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đảng và Nhà nước ta luôn coi nhiệm vụ bảo vệ và chăm sóc trẻ em là một trong những nội dung cơ bản của chiến lược con người, góp phần tạo ra nguồn nhân lực...

XEM TIẾP TRANG 2

Vào hang động... “Sừng Sốt”

TRANG 8

Từ trên cao của hang Sừng Sốt, toàn cảnh Hạ Long hiện ra như một thiên đường.

Hội nghị về y tế trường học và BHYT học sinh sinh viên

Ngày 27/9, tại Trung tâm Y tế Dự phòng tỉnh, các sở: Y tế, Giáo dục & Đào tạo, BHXH tỉnh đồng chủ trì Hội nghị tổng kết công tác y tế trường học, BHYT học sinh sinh viên (HSSV) năm học 2016 - 2017 và hướng dẫn nhiệm vụ năm học 2017 - 2018.

Toàn tỉnh hiện có 700 trường học (chiếm 100%) đã bố trí cán bộ chuyên trách hoặc kiêm nhiệm thực hiện công tác y tế trường học, trong đó có 472 người có chuyên môn y tế (chiếm 67,43%), có 200 trường học hợp đồng với trạm y tế thực hiện nhiệm vụ y tế trường học. Thống kê 462 trường có phòng y tế, 538 trường có trang thiết bị thiết yếu, 531 trường có thuốc thiết yếu, 94% trường có sổ khám bệnh; 96,4% trường có sổ theo dõi sức khỏe học sinh và

82,1% trường có sổ theo dõi tổng hợp tình trạng sức khỏe học sinh; có 95% trường đạt các điều kiện theo quy định về phòng học, bàn ghế, bảng viết, chiếu sáng, đồ chơi, cấp thoát nước, vệ sinh môi trường, an toàn thực phẩm.

Tỉ lệ học sinh suy dinh dưỡng chiếm 4,8%; 82.036 lượt học sinh mắc bệnh các loại, trong đó tỉ lệ mắc các bệnh liên quan đến tai mũi họng, mắt khá cao. Có 86% trường có tài liệu truyền thông phòng chống dịch bệnh, 97% trường có góc truyền thông giáo dục sức khỏe.

Năm học 2016 - 2017 có 227.746 HSSV có thẻ BHYT, chiếm 86%, trong khi chỉ tiêu kế hoạch UBND tỉnh giao là 90%. Tính đến thời điểm 30/6/2017 toàn tỉnh có

86,7% HSSV có thẻ BHYT, chỉ tiêu của UBND tỉnh giao năm 2017 là 100%.

Năm 2016, BHXH tỉnh đã chuyển kinh phí chăm sóc sức khỏe ban đầu cho các trường học là 8,371 tỷ đồng và trong 6 tháng đầu năm 2017 khoảng 4,7 tỷ đồng.

Tại hội nghị, có 6 tham luận của các trường học, Phòng Giáo dục & Đào tạo về thực hiện BHYT HSSV, trong đó có 3 đơn vị thực hiện tốt và 3 đơn vị thực hiện khó khăn. Các đại biểu tham gia thảo luận xung quanh vấn đề này và được lãnh đạo 3 cơ quan đồng chủ trì giải đáp thắc mắc và quán triệt, phổ biến, định hướng các nhiệm vụ trọng tâm thuộc nhiệm vụ quản lý của ngành về y tế trường học, BHYT HSSV năm học 2017 - 2018.

AN NHIÊN

236 cán bộ văn hóa cơ sở được tập huấn các môn thể thao dân gian

Ném còn là trò chơi dân gian mang tính cộng đồng cao đang được phát huy trong các ngày hội lớn.

Nhằm bảo tồn và phát triển các môn thể thao dân tộc và một số trò chơi dân gian, trong 10 ngày qua, Sở VH-TT-DL Lâm Đồng đã tổ chức tập huấn cho 236 cán bộ văn hóa xã, cán bộ Đoàn xã, thôn, tổ dân phố thuộc vùng đồng bào dân tộc thiểu số ở 12/12 huyện, thành trong tỉnh tại 3 cụm Di Linh, Lâm Hà và Đà Lạt.

Tham dự lớp học, các học viên đã nắm rõ cách chơi, luật, phương pháp trọng tài, cách thức tổ chức tập luyện và thể thức thi đấu với từng môn thể thao dân tộc: đi cà kheo, kéo co, đẩy gậy và một số trò chơi dân gian như: nhảy bao bố, chuyển thóc về kho, xâu chuỗi hạt cườm, lấy nước, giã gạo... Không chỉ nhằm bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa, thể thao truyền thống; từ lớp tập huấn, cán bộ văn hóa cơ sở, cán bộ Đoàn sẽ tạo ra nhiều sân chơi bổ ích, vừa rèn luyện thể chất vừa nâng cao đời sống tinh thần cho thanh thiếu nhi và đồng bào nhân dân các dân tộc trong tỉnh.

QUỲNH UYỄN

Trại sáng tác kịch bản phim hoạt hình tại Đà Lạt

Trong 2 tuần, từ ngày 23/9 - 6/10/2017, tại Nhà sáng tác Đà Lạt diễn ra trại sáng tác kịch bản phim hoạt hình do Hãng phim Hoạt hình Việt Nam phối hợp với Hội Điện ảnh tổ chức với sự tham dự của 15 nhà biên kịch đến từ nhiều tỉnh, thành trong cả nước.

Trại sáng tác được khởi động từ tháng 3 với 115 đề cương kịch bản phim hoạt hình của các nhà biên kịch và các tác giả yêu thích quan tâm đến phim hoạt hình gửi tham dự. Sau nhiều vòng tuyển chọn, hội đồng xét tuyển đã lựa chọn 15 đề cương kịch bản của 15 tác giả có ý tưởng hay, cốt truyện độc đáo được mời tham dự trại. Đề tài các kịch bản tham dự trại viết lần này phong phú, mở rộng: các sự tích dân gian, truyện cổ tích, các đề tài khoa học viễn tưởng, danh nhân lịch sử văn hóa, anh hùng dân tộc, các đề tài hiện đại, giáo dục kỹ năng sống cho thanh thiếu niên...

Trong thời gian tại trại viết, các cây bút sẽ tham gia nhiều hoạt động chuyên môn, sinh hoạt nghiệp vụ như: xem phim hoạt hình, đọc kịch bản của Hãng phim hoạt hình Việt Nam sản xuất; đọc, nghiên cứu, trao đổi, góp ý kiến, thảo luận về 15 kịch

Các nhà biên kịch tham dự trại chụp hình lưu niệm cùng nhà văn Nguyễn Thị Hồng Ngát - Phó Chủ tịch Thường trực Hội Điện ảnh Việt Nam và các đại biểu khách mời.

bản được tuyển chọn tham dự trại, cùng nhau hoàn thiện nâng cao chất lượng kịch bản để làm phim phục vụ công chúng. Điều đáng quý là trong 15 tác giả tham dự trại có nhiều nhà biên kịch giàu kinh nghiệm đã ở vào độ tuổi 60, có đội ngũ biên kịch trẻ đã trưởng thành với nhiều kịch bản phim đã đưa vào sản xuất, có cả những cây bút trẻ tiềm năng tuổi đời

chưa đến 20. Vì thế, không chỉ nhằm tạo ra nhiều kịch bản phim hoạt hình hay, chất lượng đưa vào sản xuất phục vụ công chúng, mà trại viết còn là một lớp học đặc biệt giữa các thế hệ nhằm tạo ra đội ngũ những nhà biên kịch phim hoạt hình có sự kế cận tiếp nối đưa phim hoạt hình Việt Nam tiến nhanh, tiến mạnh trong thời gian không xa.

QUỲNH UYỄN

Lâm Hà sắp tổ chức Ngày hội Văn hóa Thể thao các dân tộc

Theo kế hoạch, vào ngày 26/10/2017, huyện Lâm Hà sẽ khai mạc Ngày hội Văn hóa Thể thao lần thứ VII nhân kỷ niệm 30 năm thành lập huyện, hướng tới Ngày hội đoàn kết các dân tộc (18/11).

Dự kiến tất cả 16 đội thuộc 16 xã, thị trấn trong huyện Lâm Hà, mỗi đội tuyển chọn 40 - 60 người đại diện các đoàn thể, tôn giáo, dân tộc tham gia các hoạt động ngày hội.

Cụ thể, trong ngày 26/10, sau lễ khai mạc lúc 8 giờ sẽ diễn ra cuộc thi các trò chơi đi cà kheo, nhanh tay nhặt thóc, nhảy bao bố, kéo co, bắt vịt, xô cườm... Riêng thị trấn Đinh Văn và xã Đa Dòn tổ chức thêm cuộc thi dệt thổ cẩm. Tiếp theo từ 19-21 giờ 30, chung kết liên hoan nghệ thuật quần chúng, trình diễn trang phục dân tộc các vùng miền, trao giải phiên chợ ẩm thực, cuộc thi văn

thơ nhạc...

Đến ngày 27/10, vào lúc 7 giờ 30 sáng, tại Quảng trường Trung tâm Hành chính huyện Lâm Hà, tổ chức diễu hành quần chúng gồm các Khối Rước cờ Tổ quốc, Khối Rước ảnh chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh; Khối Hồng kỳ, Quân đội, Công an, Dân quân tự vệ, các tầng lớp nhân dân, thiếu niên và nhi đồng...

MẠC KHÁI

Nhân Tết Trung thu...

... cho quá trình đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Vì vậy, trong điều kiện, hoàn cảnh nào cũng luôn có những chính sách đúng đắn, ưu tiên đầu tư hàng đầu cho sự nghiệp giáo dục, bảo vệ và chăm sóc trẻ em. Các tổ chức chính trị - xã hội, nhà trường, gia đình và toàn xã hội luôn quan tâm bảo vệ, chăm sóc và giáo dục nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho trẻ em. Đặc biệt quan tâm tới sự nghiệp giáo dục - đào tạo, Đại hội XII của Đảng đã đề ra phương hướng: "Phấn đấu trong những năm tới, tạo chuyển biến căn bản, mạnh mẽ về chất lượng, hiệu quả giáo dục, đào tạo; đáp ứng ngày càng tốt hơn công cuộc xây dựng, bảo vệ Tổ quốc và nhu cầu học tập của nhân dân. Giáo dục

con người Việt Nam phát triển toàn diện và phát huy tốt nhất tiềm năng, khả năng sáng tạo của mỗi cá nhân; yêu gia đình, yêu Tổ quốc, yêu đồng bào, sống tốt và làm việc hiệu quả. Phấn đấu đến năm 2030, nền giáo dục Việt Nam đạt trình độ tiên tiến trong khu vực". Với mục tiêu xây dựng Đà Lạt trở thành đô thị giáo dục - đào tạo, Đại hội Đảng bộ tỉnh Lâm Đồng lần thứ X xác định: "... phát triển giáo dục - đào tạo là quốc sách hàng đầu, là động lực, điều kiện để phát triển kinh tế - xã hội; từng bước nâng cao chất lượng giáo dục một cách toàn diện (giáo dục đạo đức, kỹ năng sống, năng lực sáng tạo, năng lực thực hành, năng lực ngoại ngữ và tin học); đẩy mạnh nghiên cứu khoa học - kỹ thuật trong

học sinh phổ thông, chú trọng phát hiện, bồi dưỡng nhân tài đáp ứng yêu cầu nguồn nhân lực chất lượng cao; đảm bảo công bằng xã hội trong giáo dục và cơ hội học tập suốt đời của mỗi người dân; quan tâm phát triển cơ sở vật chất và nâng cao chất lượng giáo dục cho vùng đồng bào dân tộc thiểu số...".

Nhân Tết Trung thu bàn về việc chăm sóc, giáo dục thế hệ trẻ là việc làm thiết thực đáp ứng kỳ vọng của Bác Hồ: "Non sông Việt Nam có trở nên tươi đẹp hay không, dân tộc Việt Nam có bước tới đài vinh quang để sánh vai với các cường quốc năm châu được hay không, chính là nhờ một phần lớn ở công học tập của các cháu".

LAN HỒ

120 cán bộ được bồi dưỡng về công tác tôn giáo

Trong 2 ngày, 25 - 26/9, 120 cán bộ là cán bộ chủ chốt của 11 xã, thị trấn và các thôn, tổ dân phố trên địa bàn huyện Cát Tiên đã được bồi dưỡng về công tác tôn giáo.

120 cán bộ được phổ biến, quán triệt một số nội dung cơ bản, như: Chủ trương, chính sách đối với tôn giáo của Đảng, Nhà nước; một số tôn giáo lớn ở Việt Nam; hiện tượng tôn giáo mới; công tác vận động quần chúng, tín đồ tôn giáo; giới thiệu Luật Tín ngưỡng tôn giáo... Ngoài ra, 120 cán bộ còn được quán triệt nội dung đấu tranh chống thế lực xấu lợi dụng tôn giáo và phương pháp xử lý điểm nóng tôn giáo.

T.ĐỒNG

ĐÀ LẠT: Trên 5,3 tỷ đồng bồi thường giải phóng mặt bằng để mở rộng đường Mạc Đĩnh Chi

Thành phố Đà Lạt đã phê duyệt phương án bồi thường, hỗ trợ do thu hồi đất để phục vụ cho việc nâng cấp và mở rộng đường Mạc Đĩnh Chi - Phường 4, thành phố Đà Lạt.

Tổng cộng có 29 hộ dân bị thu hồi đất để mở rộng và nâng cấp đường Mạc Đĩnh Chi trong đợt này với tổng số tiền bồi thường hỗ trợ 5,373 tỷ đồng, cộng với thêm 100 triệu đồng cho công tác lập và thẩm định phương án.

Việc chi trả bồi thường hỗ trợ sẽ do Trung tâm Phát triển Quỹ đất thành phố phối hợp với UBND Phường 4 và các đơn vị có liên quan thực hiện.

VT

TIẾP TRANG 1

TỔ HỢP BAUXITE - NHÔM LÂM ĐỒNG:**Vượt qua thử thách, vươn đến thành công**

Toàn cảnh Nhà máy nhôm nhìn từ hồ bùn đỏ (ảnh do Công ty cung cấp).

10 năm kể từ ngày khởi công xây dựng, 5 năm bắt đầu cho ra sản phẩm nhôm, 4 năm chính thức vận hành thương mại, Tổ hợp Bauxite - Nhôm Lâm Đồng đã trải qua nhiều khó khăn thử thách. Tuy nhiên, với quyết tâm "làm cho được và làm cho có hiệu quả" của tập thể cán bộ và công nhân trong Tổ hợp, đến nay, dự án này đã từng bước đem lại những kết quả bước đầu và đang vươn đến thành công trong tương lai không xa.

ĐÔNG ANH**Gian nan đặt nền tảng**

Dự án Tổ hợp Bauxite Nhôm Lâm Đồng đã được Bộ Chính trị thông qua về chủ trương tại Nghị quyết Đại hội X của Đảng Cộng sản Việt Nam. Việc quy hoạch thăm dò, khai thác, chế biến, sử dụng quặng bauxite giai đoạn 2007 - 2016 xét đến năm 2025 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 167/QĐ-TTg ngày 1/11/2007. Đây là dự án nhóm A do Tập đoàn Công nghiệp Than - Khoáng sản Việt Nam (TKV) làm chủ đầu tư với tổng mức đầu tư trên 15.400 tỷ đồng. Trong suốt quá trình thi công xây dựng, lắp đặt thiết bị và tiến tới bàn giao các hạng mục công trình để đưa vào vận hành sản xuất, dự án đã trải qua các mốc quan trọng, gồm: Khởi công xây dựng Nhà máy nhôm vào tháng 7/2008, khai thác mỏ quặng bauxite đầu tiên vào tháng 2/2011, hoàn thành Nhà máy Tuyển quặng và Tuyển bauxite vào tháng 1/2013, chạy thử và cho ra hạt sản phẩm nhôm đầu tiên vào tháng 12/2012. Đặc biệt, từ ngày 1/10/2013, toàn bộ tổ hợp được bàn giao cho Công ty TNHH MTV Nhôm Lâm Đồng (LDA) và chính thức đi vào vận hành thương mại theo hình thức vận hành thuê cho Tập đoàn TKV, giao hàng trên phương tiện vận tải tại nhà máy. Có thể nói, chỉ sau 4 năm tiếp quản, LDA đã từng bước làm chủ công nghệ và tự tin tiếp quản toàn bộ tổ hợp.

Với một ngành công nghiệp hoàn toàn mới thì những câu hỏi, những dư luận trái chiều đã là một thách thức quá lớn cho những người trực tiếp điều hành, triển khai dự án, chưa nói đến những vấn đề chuyên môn. Ông

Vũ Minh Thành, Tổng Giám đốc LDA cho biết: "Ngay khi tiếp quản tổ hợp, rất nhiều thách thức, trở ngại mà Ban lãnh đạo cũng như toàn thể cán bộ, công nhân viên làm việc cho tổ hợp phải đối mặt. Xác định được những khó khăn và thách thức đó, ban lãnh đạo Công ty đã vạch ra quyết sách linh hoạt, kiên trì khắc phục những khó khăn để đảm bảo cho việc vận hành được thông suốt, ổn định toàn bộ tổ hợp, nâng dần công suất vận hành trong điều kiện thiếu sự hỗ trợ của các chuyên gia".

Những khó khăn, thử thách trong thời gian đầu đặt những "viên gạch" nền tảng rồi cũng qua đi. Ba hợp phần chính của tổ hợp gồm: Khai thác quặng bauxite nguyên khai, tuyển quặng và luyện nhôm đến thời điểm hiện tại đều đã vận hành trên 95% công suất. Mỏ bauxite Tây Tân Rai được Bộ Tài nguyên và Môi trường cấp giấy phép vào ngày 21/6/2010 với tổng diện tích khu vực khai thác rộng hơn 1.600 ha, được áp dụng công nghệ khai thác lộ thiên. Tổng trữ lượng khai thác gần 120 triệu tấn quặng. Công suất khai thác trung bình mỗi năm khoảng 4,3 triệu tấn. Từ năm 2011 đến nay, tổng sản lượng quặng đã được khai thác là hơn 15 triệu tấn. Quặng nguyên khai sau khi khai thác sẽ được đưa vào nhà máy tuyển quặng với công suất tuyển quặng tinh trung bình gần 1,8 triệu tấn/năm. Đến nay, nhà máy đã tuyển rửa được 6,6 triệu tấn quặng tinh để phục vụ cho việc sản xuất nhôm. Công tác sản xuất nhôm được lựa chọn theo công nghệ Bayer của Châu Mỹ. Hiện nay, đa số các nhà máy nhôm trên thế giới đều sử dụng phương pháp Bayer này. Thực tế sản xuất thời gian qua tại tổ hợp cho thấy, công nghệ sản xuất nhôm đang áp dụng là hợp lý. Trong quá trình vận hành, chất lượng sản phẩm nhôm luôn

Đóng bao nhôm tại Nhà máy nhôm (ảnh do Công ty cung cấp).

đạt theo cam kết của hợp đồng và được đánh giá là tương đương với sản phẩm nhôm của Úc và một số nước khác.

Để đảm bảo cho Nhà máy nhôm vận hành với sản lượng 630.000 tấn nhôm/năm, một nhà máy điện với công suất 30 MW và khối lượng hơi cao áp sản xuất là 300 tấn/giờ đã chủ động cung cấp toàn bộ điện và hơi cao áp cho quá trình gia nhiệt phục vụ sản xuất nhôm. Bên cạnh đó, một nhà máy sản xuất khí hóa than với sản lượng khí gas từ 48.000 đến 55.000 Nm³/h được chuyển sang phục vụ cho quá trình nung hydrat thành nhôm. Nếu như năm 2012, sản lượng nhôm được sản xuất đạt gần 14.000 tấn thì đến năm 2016, sản lượng này đã đạt xấp xỉ 600.000 tấn và dự kiến trong năm nay, sản lượng sẽ đạt bằng công suất thiết kế là 630.000 tấn nhôm. Sản phẩm của công ty đã được xuất khẩu sang các nước Singapore, Nhật Bản, Hàn Quốc, Trung Quốc với giá bình quân cả năm đạt 326,5 USD/tấn, cao hơn tính toán ban đầu của dự án.

Làm chủ công nghệ

Đến hiện tại, Tổ hợp Bauxite - Nhôm Lâm Đồng đã hoạt động

tương đối ổn định. Nói như thế không có nghĩa những khó khăn là không còn. Hằng ngày, hằng giờ, tổ hợp luôn phải đối diện với những khó khăn tiềm ẩn phát sinh. Đó là an toàn lao động, an toàn môi trường... Thế nhưng, bằng sự sáng tạo trong quá trình tiếp cận, vận hành nhà máy, cán bộ, công nhân viên Công ty LDA đã có những sáng kiến, các giải pháp đột phá trong công tác quản lý, vận hành thiết bị. Nhờ đó, dây chuyền sản xuất và các trang thiết bị đã từng bước được củng cố, hoàn thiện theo hướng hiện đại, ưu tiên ứng dụng tự động hóa, đảm bảo thiết bị hoạt động ổn định. Đặc biệt, công tác an toàn lao động, an toàn môi trường luôn được quan tâm hàng đầu. Tất cả các nguy cơ mất an toàn môi trường đều được xây dựng phương án ứng cứu, xây dựng các giải pháp phòng ngừa, luôn kiểm soát một cách chặt chẽ bằng nhiều tầng độ kiểm, đánh giá, giám sát các yếu tố môi trường, như: Bụi, khí thải, tiếng ồn, độ rung, nước ngầm, nước thải, nước mặt, không khí... theo định kỳ. Công tác vận hành hồ bùn đỏ được thực hiện đúng theo thiết kế và quy trình

được duyệt.

Có thể khẳng định, đến nay, cán bộ, công nhân viên công ty đã hoàn toàn làm chủ công nghệ, không chế tốt các quá trình sản xuất, đảm bảo chất lượng sản phẩm luôn đạt tiêu chuẩn kỹ thuật thiết kế và tiêu chuẩn tiêu thụ trên thị trường quốc tế. Ông Vũ Minh Thành khẳng định: "Trong lĩnh vực điều hành sản xuất, Ban lãnh đạo Công ty đã chỉ đạo thiết lập và dần hoàn thiện một số mô hình tổng thể làm "xương sống" cho việc điều hành sản xuất toàn tổ hợp, như: Mô hình bố trí điều hành sản xuất theo hai cụm Mỏ - Tuyển và Nhà máy nhôm; Mô hình kết nối điều hành sản xuất hàng ca, xây dựng lịch tác nghiệp - giao ban sản xuất hàng tuần; Mô hình tổ chức khai thác mỏ - dự phòng quặng nguyên khai tại kho tối ưu, phù hợp với điều kiện tự nhiên và khí hậu khu vực Tây Nguyên... Song song đó, xác định giảm giá thành sản xuất là yếu tố then chốt quyết định giá thành sản phẩm, ban lãnh đạo Công ty đã nghiên cứu xây dựng chi tiết sơ đồ công nghệ và quy trình khai thác quặng bauxite phù hợp, tối ưu tại mỏ Tân Rai; chỉ đạo, động viên đội ngũ kỹ sư, thợ vận hành khu vực nhà máy nhôm nỗ lực, sáng tạo tiếp quản làm chủ công nghệ, không chế tốt các quá trình sản xuất, đảm bảo chất lượng sản phẩm đạt tiêu chuẩn". Chính việc tiếp cận quản lý và giải quyết các vấn đề công nghệ một cách bài bản, sáng tạo, Công ty đã từng bước thiết lập, duy trì vận hành thành công ở mức tải xấp xỉ 100% công suất thiết kế. Hiệu suất hòa tách của dây chuyền luôn ổn định trên 91%, cao hơn so với thiết kế. Sản phẩm nhôm có hàm lượng Al₂O₃ đạt 98,9%, vượt so với thiết kế là 98,6%. Hầu hết các chỉ tiêu tiêu hao đều giảm so với thiết kế. Điều này góp phần đáng kể vào việc giảm giá thành sản phẩm. Từ mức giá thành vận hành khoảng 5,2 triệu đồng/tấn nhôm vào năm 2014 đã giảm xuống còn 4,1 triệu đồng/tấn vào năm 2016. Đến nay, con số này tiếp tục giảm xuống còn hơn 3,9 triệu đồng/tấn nhôm. Nhờ đó, hiệu quả sản xuất, kinh doanh hàng năm của công ty đều đạt và vượt kế hoạch, năm sau cao hơn năm trước. Dự án đã bắt đầu có lãi với giá trị trên 50 tỷ đồng trong 6 tháng đầu năm 2017, sớm hơn kế hoạch 2 năm. Điều quan trọng hơn, từ khi đi vào hoạt động, tổ hợp đã tạo công ăn, việc làm đảm bảo thu nhập cho người lao động. Hiện nay, tổng số cán bộ, công nhân viên của công ty là 1.649 người. Với thu nhập tăng dần từ 6,6 triệu đồng/người/tháng năm 2014 lên 7,3 triệu đồng năm 2015 và 8 triệu đồng năm 2016.

Góp phần an sinh xã hội

Hàng năm, ngân sách mà Công ty LDA đóng góp cho địa phương không ngừng tăng. Trong 7 năm (từ năm 2011 đến 2017), tổng ngân sách đã đóng góp cho địa phương gồm thuế tài nguyên, phí môi trường và thuế phí khác là 984 tỷ đồng... XEM TIẾP TRANG 11

Xứng đáng là người đầu tàu

NGUYỄN THANH HUONG

- Chuyện của cháu thường thoi mà chú, ai ở cương vị cháu cũng phải làm việc như vậy!

Khi tôi nghĩ viết về anh, theo giới thiệu của đồng chí Võ Văn Thành - Thượng tá, Phó trưởng Công an huyện Đạ Tẻh, tôi tìm đến Trung tá Nguyễn Hưng Nam - Trưởng Công an thị trấn Đạ Tẻh, anh đã nói với tôi như vậy. Và trong trò chuyện, anh chỉ mỉm cười, cô lái sang chuyện khác như hỏi thăm sức khỏe của tôi, của các con cháu tôi... Biết anh ngại nói về mình, tôi đành phải tìm đến cấp trên, đến đồng nghiệp của anh.

Gia đình Nguyễn Hưng Nam trú tại Tổ dân phố 4A, thị trấn Đạ Tẻh, huyện Đạ Tẻh. Năm 1998, tốt nghiệp Đại học Cảnh sát nhân dân, anh được điều về công tác tại cơ quan Công an huyện Đạ Tẻh. Ở đây, anh luôn hoàn thành tốt nhiệm vụ, năm nào cũng được các cấp khen thưởng.

Tháng 4/2011, Thiếu tá Nam được điều về làm Trưởng Công an thị trấn Đạ Tẻh.

Từ bao đời nay thành phố, thị xã, thị trấn là những địa bàn phức tạp so với nông thôn. Thị trấn Đạ Tẻh không nằm ngoài hiện thực đó. Vì là huyện kinh tế mới, dân các nơi trong nước về đây lập nghiệp, trong đó có những đối tượng vi phạm pháp luật như giết người, trộm cắp, cờ bạc, ma túy... từ nơi khác lân trốn ở đây. Do làm tốt công tác phát động quần chúng tham gia bảo vệ ANTO mà Công an huyện nói chung, Công an thị trấn Đạ Tẻh nói riêng đã phát hiện ra được những phần tử thuộc các loại tội phạm nói trên. Vì thế an ninh trật tự dần được ổn định. Trong thành tích chung của tập thể, có phần đóng góp của các đồng chí lãnh đạo Công an huyện, các xã và thị trấn.

Với trách nhiệm là Trưởng Công an thị trấn, Thiếu tá Nam đã cùng tập thể của mình kịp thời tham mưu cho Đảng ủy xây dựng các nghị quyết "về đảm bảo an ninh trật tự, giữ vững an ninh Tổ quốc", "Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng chống tội phạm trong tình hình mới". Xây dựng kế hoạch về "Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác đảm bảo trật tự an toàn giao thông đường bộ, đường sắt, đường thủy nội địa và khắc phục ùn tắc giao thông" cùng nhiều nội dung khác.

Khi các nghị quyết, kế hoạch được thông qua, Công an thị trấn đã tập trung chỉ đạo lực lượng cảnh sát khu vực, tổ bảo vệ ở các tổ dân phố đi sâu sát quần chúng, nắm tình hình an ninh, tình hình tranh chấp khiếu kiện, "phòng chống âm mưu diễn biến hòa bình" của các thế lực thù địch.

Cùng với chính quyền, Công an thị trấn Đạ Tẻh góp phần củng cố hệ thống chính trị ở các tổ dân phố, đấu tranh với mọi biểu hiện cực đoan, chia rẽ đoàn kết, kịp thời phát hiện và ngăn chặn các hành vi lợi dụng chính sách dân tộc, tôn giáo để chống phá Nhà nước. Đối

Chuẩn bị cho nhiệm vụ mới của Nguyễn Hưng Nam.
Ảnh NTT

với những đối tượng có hành vi vi phạm pháp luật, anh đã cùng các đồng sự gỡ gỡ gia đình của họ để bàn biện pháp phối hợp giáo dục và quản lý. Kết quả 48 lượt các quán cà phê cam kết không vi phạm pháp luật, không có tệ nạn xã hội; 425 lượt đối tượng cam kết không vi phạm ANTT và quy định về giao thông đường bộ.

Phối hợp với cảnh sát điều tra tội phạm hình sự - kinh tế - ma túy, Công an thị trấn Đạ Tẻh đã làm rõ 41/46 vụ phạm pháp hình sự xảy ra tại địa bàn thị trấn, chuyển 22 vụ lên Công an huyện xử lý, đồng thời ra quyết định xử phạt vi phạm hành chính 63 vụ với 152 đối tượng, nộp ngân sách 120.350.000 đồng, cảnh cáo 15 đối tượng, áp dụng biện pháp giáo dục tại chỗ 13 đối tượng, 5 đối tượng đưa đi trường giáo dưỡng, 6 đối tượng cai nghiện tại gia, 2 đối tượng đi cai nghiện tập trung. Gần đây, khi có dự án "Xây dựng thị trấn Đạ Tẻh không có tệ nạn ma túy", Công an thị trấn đã phối hợp với các ban, ngành đoàn thể, với tổ công tác cai nghiện ma túy tổ chức cai nghiện thành công cho 2 đối tượng nghiện nặng, bắt quả tang 3 vụ với 5 đối tượng tàng trữ, mua bán trái phép chất ma túy, bắt 4 vụ với 9 đối tượng đang sử dụng trái phép chất ma túy. Trong đấu tranh với các loại tội phạm ở khu vực thị trấn, thị xã thì việc đấu tranh với tội phạm dính dáng đến ma túy là dai dẳng, phức tạp, gian nan nhất. Hai con nghiện trên đã làm các anh mất rất nhiều thì giờ. Bắt và nhốt chỉ là biện pháp bắt đực dĩ. Cách làm của các anh là gỡ gỡ đối tượng nhưng đối tượng lân trốn. Các anh đã phối hợp với công an xã và thị trấn trong và ngoài huyện nhờ giúp đỡ. Khi tìm được đối tượng, các anh lấy việc kiên trì thuyết phục là chủ yếu. Phải hàng chục lần gỡ gỡ, kết hợp với gia đình động viên, hai đối tượng này đã kiên quyết từ bỏ ma túy, hiện nay trở thành lao động chính trong gia đình. Việc cứu được một người nghiện nặng có tác dụng ngăn chặn rất hiệu quả sự lây truyền trong cộng đồng.

Đối với công tác an toàn giao thông, Công an thị trấn đã tăng cường tuyên truyền, kết hợp với tuần tra, lập biên bản gần 4000 trường hợp vi phạm, sau đó gửi

thông báo về nơi cư trú để bình xét gia đình văn hóa hàng năm, nên nhận thức của cán bộ, nhân dân thị trấn được nâng lên. Số người vi phạm đã giảm đi rất nhiều.

Hơn 5 năm qua, 57.811 lượt người được tham dự các đợt phát động phong trào toàn dân bảo vệ ANTO ở các tổ dân phố. Do bám sát dân để tuyên truyền, vận động mọi người thực hiện các luật như: Luật Giao thông đường bộ, Luật Cư trú, chính sách dân tộc, tôn giáo nên những năm gần đây, nhân dân thị trấn đồng tình thực hiện tốt, không có xảy ra tranh chấp, kiện cáo.

Công tác giáo dục trẻ em ở tổ dân phố cũng được Công an thị trấn coi trọng, những gia đình nào có con em biểu hiện sai trái đều được các đồng chí đến tận nhà thuyết phục, động viên, nên gần 4 năm nay, thị trấn Đạ Tẻh không để xảy ra tình trạng trẻ em phạm pháp. Giữa dân với Đảng, với chính quyền, với lực lượng công an đã có sự tin yêu, gắn bó. Dân sẵn sàng cung cấp thông tin cho công an. Các biện pháp phòng chống trộm cắp xe máy, đột nhập nhà riêng... được công an tuyên truyền nên nhân dân rất phấn khởi và thực hiện, do vậy nạn trộm cắp xe máy không còn là nỗi lo như những năm trước đây. Hơn 170 lượt đối tượng làm lỗi tại khu dân cư đã được giáo dục, làm bản cam kết hứa không tái phạm.

Sự thành công của công an phần lớn là do tin ở dân, dựa vào MTTQ và các đoàn thể. Các nghị quyết liên tịch giữa công an và các đoàn thể được triển khai đến toàn dân, được nhân dân ủng hộ nhiệt tình. Các hội nghị "Lấy ý kiến của dân đối với lực lượng cảnh sát khu vực" được tổ chức hàng năm đã được cán bộ, chiến sỹ tiếp thu để hoàn thành tốt nhiệm vụ của mình. Trong đơn vị, Chi bộ Công an thị trấn do đồng chí Nam làm bí thư đã thường xuyên quan tâm đến việc giáo dục chính trị, tư tưởng cho 100% cán bộ, chiến sỹ. Chi bộ cũng xây dựng chương trình thực hiện Cuộc vận động "Công an nhân dân chấp hành nghiêm điều lệnh, xây dựng nếp sống văn hóa, vì nhân dân phục vụ". Cán bộ, chiến sỹ hàng năm tự nguyện đăng ký hưởng ứng cuộc vận động này

bằng việc làm cụ thể, tập thể cán bộ, chiến sỹ Công an thị trấn là một khối thống nhất, thực hiện 6 lời dạy của Bác Hồ đối với công an nhân dân. Khẩu hiệu "Vì nước quên thân, vì dân phục vụ" biến thành hành động thực tế hàng ngày.

Trong giai đoạn 2012 - 2016, Công an thị trấn Đạ Tẻh xứng đáng là một trong những đơn vị mạnh của Công an Lâm Đồng. 6 năm liên tục đạt chi bộ "Trong sạch vững mạnh tiêu biểu". Bảy chiến sỹ được kết nạp vào Đảng CSVN, và đồng chí Nam được phong hàm Trung tá năm 2014.

Với cương vị là người đầu tàu Công an thị trấn Đạ Tẻh từ tháng 4.2011 đến nay, Nguyễn Hưng Nam đã được cấp trên đánh giá là cán bộ lãnh đạo có năng lực. Anh được Giám đốc Công an tỉnh công nhận là "Điển hình tiên tiến trong Cuộc vận động Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh giai đoạn 2011 - 2015". Thường vụ Tỉnh ủy Lâm Đồng tặng Bằng khen 5 năm 2012 - 2016. Bộ trưởng Bộ Công an tặng Bằng khen 3 lần năm 2012 và 2013 - 2014, 2015 - 2016. Chủ tịch UBND huyện khen thành tích nhân kỷ niệm Đạ Tẻh 30 năm hình thành và phát triển.

THEO DÒNG SỰ KIỆN

Quy định trách nhiệm bảo vệ và quản lý di sản thế giới

Chính phủ vừa ban hành Nghị định 109/2017/NĐ-CP quy định về bảo vệ và quản lý di sản văn hóa và thiên nhiên thế giới ở Việt Nam (gọi chung là di sản thế giới - DSTG).

Theo nội dung này, khu vực DSTG được bảo vệ như đối với khu vực bảo vệ I của di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh theo quy định của pháp luật về di sản văn hóa.

Vùng đệm của khu vực DSTG được bảo vệ như đối với khu vực bảo vệ II của di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh theo quy định của pháp luật về di sản văn hóa. Thủ tướng Chính phủ xem xét, quyết định đối với việc lập quy hoạch tổng thể DSTG

Truyện ngắn: **VÕ THƯ HUONG**

Đầu tôi muốn bốc hỏa khi đi làm về, vừa đưa mắt nhìn vào nhà đã thấy căn phòng bỗng chốc hóa thành phường chèo. Chắc chắn chỉ là sản phẩm từ đôi tay có đến chín cái hoa tay của ông cụ. Đập vào mắt là một cái quạt giấy to uỳnh màu nâu thâm sì với vài chữ nho đen như mực treo ngay ngắn trên tường nhà, ở vị trí chính diện. Hai cây trúc Nhật hai bên được ông cụ mắc thêm từng chùm đèn xanh đỏ và những chú hạc giấy màu trắng, màu vàng bay bay. Thằng cu Tít cười toét miệng, tay vỗ lộp bộp, hoan hi kéo mẹ vào khoe thành quả của ông. Nó chưa biết nói, mặt tươi hơn hớn.

Tôi chẳng nói chẳng rằng, xách túi đồ ăn xuống thẳng bếp, tự nhủ thôi thì sự đã rồi, nhà cửa có giống phường chèo cũng đúng. Minh cũng chẳng khác anh hề trong các vở tuồng là mấy khi nhiều lúc cục tức đã ứ lên tận cổ vẫn phải nhếch miệng cười mà rằng "bồ à, bồ ơi...".

Tôi không phải về nhà anh làm dâu ngày nào nhưng cũng bằng chân vịn lần làm dâu khi bố chồng một năm thì chín mươi tháng ở với hai vợ chồng, chỉ trừ giỗ, tết. "Nhà con trai cả cũng là nhà bố" - giọng bố đầy tự hào. Riêng tôi, ngoài tươi trong héo khi ngày càng thấy mệt hơn cả những ngày con mọn trong nôi, hết hẳn những tháng ngày bay nhảy. Đi làm về mệt mỏi, cũng ráng nai lưng ra mà chu toàn bữa cơm gia đình. Tuy không thuộc hàng duềnh đoảng, nhưng cũng chẳng vào loại khéo léo, hiện thực nên tôi thường xuyên mất điểm trong mắt ông cụ. Ông kỹ tính, cầu toàn. Ông khó chịu đến mức không chấp nhận tôi mặc áo cổ trần, để tay trần sát cánh khi đi làm. Tô một chút son môi đỏ đỏ, hồng hồng cũng không được. Thậm chí, vợ chồng có khi gần nhau, sung sướng quá mà hôn hên thì ông cũng húng hắng khó chịu ở phòng bên. Nhiều lần, tôi xoay lưng lại với Long hôn mát. Vợ chồng mình quấn quýt nhau y như tập trận thời chiến, quán triệt ba không, đặc biệt là không tiếng!

Hoa nở cuối mùa

Hầu hết xích mích nhỏ to ấy, tôi đều nhẫn nhịn. Tất cả là muốn Long không buồn lòng. Long bảo, ở quê anh, gánh nặng con trường rất quan trọng. Bố luôn coi nhà con trai cũng như nhà mình nên con cháu rắng nhìn cho ông cụ sống thoải mái. Bố cũng coi “đầu con, rế khách” nên rất khát khe uốn nắn con cháu và có phần dễ dãi, giữ kẽ với con rế. Có lúc không nhìn được, tôi hoặc Long cãi lại thì ông cụ thủng thẳng: “Thôi, tôi già rồi, không nói lại các anh chị. Tôi cũng chẳng sống được bao năm nữa, nói nhiều cũng vì muốn anh chị tốt thêm, anh chị không nghe thì thôi”. Bài học này hiệu nghiệm hơn cả thần chú “vùng ơi khép lại” vì ngay sau đó cả tôi lẫn Long đều im thin thít như những kẻ tội đồ dù không có một chút lỗi.

Điều duy nhất niu tôi gần với bố là những câu chuyện thời chiến của ông. Tôi thích những câu chuyện, bài hát, phim ảnh thời chiến mà ông lại là một nhân chứng sống đi qua mấy chục năm gian truân ấy. Không thước phim, bài học nào sống động hơn kỉ niệm ông kể. Là những lần nhận thư vợ, mà thấy sớ sệt cả khoảng thỉnh không chỉ có tiếng là rùng và cơn trùng rả rích. Bởi chính khoảng không ấy chứ không phải tiếng bom rền nhắc sự chia ly, xa cách. Là lần ông nhào ra giữa làn đạn kéo lê đồng đội vào bia rừng. Người bạn sau khi mất nhiều máu, là đi, tỉnh dậy thét khản giọng khi mắt đi cánh chân nát bấy. Còn ông phải cưa một cánh tay khi trúng mảnh đạn. Hòa bình, cả hai đều sống, trở về chung một làng quê. Người mất tay, người mất chân, chung một nỗi đau khi chỉ còn mấy đứa con thơ đứng chờ. Hai người vợ, người chết vì bom đạn, người chết vì bệnh tật. Bố nói, ở đời người ta xoay xung

Minh họa:
Thanh Toàn

quanh một chữ Nợ. Thời chiến, không có bố thì người đồng chí ấy đã nằm lại vĩnh viễn nơi cánh rừng đất phương Nam. Về lại thời bình, không có người bạn mạnh mẽ ấy chung một nỗi đau thì bố không thể nào vực dậy khi vợ chết, con đại.

*****

“Mi liệu hồn nhé, tao thấy bố chồng mi hay qua lại nhà con mẹ Hoa kéo rác. Xã hội bây chừ, trẻ thì hay hư thân, già hay mất nét lắm đấy” - bà hàng xóm trợ trợ giọng gốc Huế, nhiều chuyện xì xào. Tôi trợn mắt: “Cô nói gì thế, bố cháu là người nghiêm túc”.

Ông cụ gom hết đồng đồ chơi hồng của cu Tít vào một thùng cạc tông, hỏi dò: “Đồ cũ, thằng Tít không chơi nữa, bố cho thằng cu nhà cô Hoa chơi khỏi lãng phí nhé?”. “Vâng, bố cứ cho nhà ấy đi”. Ông cụ ngồi sấm soi, bời lại từng chút sơn tróc, sửa những con ốc hư, miệng tùm tim cười. Ông lại cắt dành từng mẩu dây điện, dây thép cũ, một tay vát và cắt cắt, uốn uốn thành hình bông hoa, xe đạp, con ngựa... cho thằng bé. Ông kể, ngày bé, khi Long đòi mẹ, ông chỉ biết rút ruột, lấy cây kèn ác mô ni ca ra mà thôi “Anh vẫn hành quân”, “Em vẫn đợi anh về”... hoặc làm những món đồ chơi gian

đi này để dỗ con. Ngày bé, bố để vẫn thường làm những món đồ như thế cho tôi nên câu chuyện bố kể khiến tôi ngậm ngùi, gằn gữ. Những thứ đồ chơi không biết chạy bằng pin, không có đèn nhấp nháy và còi hú hụ như thế, thằng Tít không chơi bao giờ.

Đầu năm học mới, ông cụ nhận lương hưu tong tá đi mua cho thằng Tít cái ba lô con thỏ và áo quần. Ông cũng không quên mua cho thằng bé nhà kéo rác một bộ. Ông phân bua: “Mấy lần thấy thằng bé theo mẹ đi kéo rác, chẳng lần nào có bộ đồ tinh tươm để mặc. Cũng là con trẻ cả mà nó thiệt thòi”. Tôi tùm tùm cười. Bất chợt, tôi chợt dạ, có lúc nào đúng như thiên hạ đồn không khi ông cũng thương thằng con chị Hoa như con cháu ruột thịt?

Chị Hoa là người đàn bà quá lứa lỡ thì. Nhà mang tiếng ở phố nhưng chi rộng chừng sáu mét vuông, tối như hủ nút, ở từ đời này qua đời khác. Tới đời cô thì không chồng, không con. Ngoài bốn mươi, không ai biết cô xin dâu được một đứa, bụng càng ngày càng phình ra. Tổ trưởng khu phố thấy ngứa mắt, nhắc nhở, dù sao cũng là khu phố văn hóa, ưu tú... lại có nhiều thanh niên. Lỡ chúng đua nhau học đòi không chồng mà chửa thì phát

nguy. Các bà vợ đi họp tổ dân phố thì về ngấm ngấm, thăm dò chồng. Ông nào ít giao tiếp thì thôi, ông nào lỡ đời ba lần cười nói với cô kéo rác có duyên ngầm thì cứ bị vợ nhắc khéo, nhắc xa nhắc gần. Các ông chồng đi họp về thì thối thòm thêm thối, không biết ông nào trong xóm hay ở đâu đó... vớ bở. Gìùm ấy già đấy, cay phải biết.

Lời ông tiếng ve nhiều, Hoa đem thằng hồ sơ bệnh án đến nhà tổ trưởng khu phố. Hơn ba chục triệu, một tài sản kếch xù với phận đời rác như chị để đổi lại có một đứa con nhờ thụ tinh trong ống nghiệm. Chồng thì có thể không có, cũng nhìn được. Nhưng con thì cô thèm, thèm lắm thiên chức làm mẹ, được gột rửa bàn tay chai sần vì rác, để ôm đứa con như ngọc như ngà, cho nó bú mớm... Có được nó, chị cảm ơn hơn nửa đời quét rác đã đưa phúc phận lại cho chị.

Khi nghe tôi kể chuyện tin đồn về bố và chị Hoa, Long cười khục khục, cốc khê lên trán bướng: “Em ơi, em khùng quá! Mấy chục năm nay bố sống thế nào mà em lại đi tin cái bà hàng xóm nhiều chuyện ấy?”. Tôi cong môi cãi: “Em kê anh nghe thôi chứ em nào có tin. Với lại, bố vất vả nhiều rồi, bố có đi bước nữa em vẫn rất hoan nghênh. Con chăm cha đâu bằng bà chăm ông”. Thực tình khi nói câu đó, nghĩ tới hạnh phúc cho bố phần ít nhưng tôi lại nghĩ phần nhiều đến một tương lai tươi sáng là nhà mình sẽ thực sự là của mình. Nơi mà hàng tháng mình phải kéo cây như trâu để trả nợ phải là nơi thoải mái, đúng như ý mình muốn chứ không phải như bố muốn, chẳng khác phường chèo là mấy. Long nheo nheo mắt nhìn tôi cười. Cái điệu bộ ấy, ngụ ý rằng: “Thôi em, anh biết tổng ý đồ của em rồi”. Tôi chổng chể: “Em nói thật lòng mình đây”.

*****

Đi làm nửa buổi, tôi bỏ về vì không chịu nổi thói đồng đánh sớm nắng, trưa mưa, chiều giông bão của bà sếp lắm tiền ít chữ. Giận sếp tới mức về nhà phải đóng cửa thật mạnh cho đỡ bực bội. Bố chồng thò mặt ra ngó qua cửa sổ: “Nhẹ nhẹ chút con, con gái cần có ý tứ”. Ôi giờ ơi, chỉ một câu của ông cụ lại làm máu nóng bốc lên đầu. Tôi quay ngoắt xe lại, uest oài mở công và rồ ga đi thẳng. Sau lưng, chắc ông cụ lại ngán ngấm lác đầu với những ý

nghĩ xoay quanh công dung ngôn hạnh và bực dọc đống công.

Một mình bên li cà phê đắng nghét và nghe giọng ca Khánh Hà đong đưa quá là hiệu nghiệm trong những buổi giải stress như thế này. Ở góc quán quen thuộc này, thi thoảng, tôi còn cao hứng làm được vài câu thơ con cóc từ thời sinh viên đến nay, đã hơn mười năm hiem khi mơ mộng tới. Điện thoại chồng gọi. Giọng anh hoảng hốt: “Em về ngay, bố vào viện rồi”. Tôi rùng mình, linh cảm điều không lành khi trời vừa sập tối, hơi lạnh thấm vào cánh tay trần: “Sao thế anh?”. “Ông đón thằng Tít đi học về, thằng Tít đòi ra đường đi đón mẹ, xe đâm nó, ông nhào ra, tai nạn rồi”. Giọng chồng chập vạ. Tôi gào lên: “Trời ơi, thằng Tít làm sao không?”. “Không”. “Vâng, bố đang ở đâu, em chạy vào luôn”. “Bệnh viện 175 nhé!”. Tôi lao ra khỏi quán, lòng đầy oán trách mình. Giá mà tôi không bỏ đi cả phê một mình với những stress con con. Giá mà tôi về nhà, đi đón con, nấu một bữa cơm ấm áp thì bố đã không gặp tai nạn.

Bố nằm trong phòng hồi sức. Không xa ô cửa kính, bố nằm thêm thiệp, đầu và một bên chân quấn băng trắng toát. Cánh tay duy nhất còn lại gác chệnh vênh trên ngực, phía trái tim. Tôi xót lòng khóc nấc: “Bố ơi”. Thấy đau quận mà nước mắt không trào ra nổi. Bất chợt, tôi nhớ có lần bị bố mắng, tôi đã suy nghĩ rất độc địa: “Mai một bố chết, mình có khóc nổi không?”. Cảm xúc vỡ òa, những nghẹn ngào, những hồi lởi, day dứt thì nhau ủa ngược vào mắt. Tôi ngồi sụp, gục đầu lên bức tường trắng lạnh toát của bệnh viện. Nức nở như một đứa trẻ mà lòng đắng đót. Giá tôi có thể khóc để lòng nhẹ bớt, để bớt cảm giác sợ sệt nếu quả thực tôi phải mất bố.

“Khô thân ông cụ, khi tôi đi thu gom rác, tôi trông thấy trước mắt mình thằng cu Tít bỗng dưng nhào ra đường chạy theo cái cô đi xe tay ga, chắc nó tưởng mẹ. Cái taxi trờ tới, tưởng thằng bé tiêu rồi, ai dè thấy ông cụ lao ra, kéo nó vào. Cái xe cán chân ông cụ...”. Tôi rùng mình nghe chị Hoa kể lại, ôm Long sụt sùi: “Tại em, tại em...”. Tôi càng đau lòng hơn khi nghĩ, mấy chục năm trước một cánh tay của ông cụ đã phải cưa đi, chôn lại giữa rừng khi kéo anh bạn về nơi trú ẩn. Thế mà, bây giờ, chẳng còn mảnh bom, mảnh đạn, đầu và chân ông vẫn trắng toát khi kéo cu Tít khỏi miệng tử thần. Tất cả chỉ vì thói đồng đánh, nóng giận của tôi. Long vỗ về: “Bác sĩ bảo ngày mai chuyển bố qua phòng hồi sức. Ông cụ chỉ bị chấn thương phần mềm, xây xát nặng nhưng không có gì đáng ngại. Năm nay anh gặp sao Thái bạch, người thân cũng vạ lây”. Đôi khi Long cũng như tôi, đổ lỗi bớt cho số má để bớt nặng lòng, nhưng sao lần này tôi vẫn day dứt quá thế.

“Tôi nấu cho ông cụ bát súp cua, lúc nào cụ tỉnh, cô hâm nóng cho cụ ăn mau hồi sức, nhé!”. Chị Hoa trao cho tôi. Tôi nhìn chị, bất gặp ánh mắt trĩu mến, sẻ chia. Tới lúc chị đã khuất sau hàng cây bồ cạp nở những chùm hoa vàng cuối mùa, tôi vẫn thấy lòng mình dịu nhẹ bớt âu lo khi gặp ánh mắt ấy.

Thêm bảy di sản văn hóa phi vật thể quốc gia

Lễ hội Cầu ngư (xã Ngư Lộc, huyện Hậu Lộc, tỉnh Thanh Hóa). (nguồn: baothanhhoa.vn)

Bộ Văn hóa - Thể thao và Du lịch vừa ban hành Quyết định về việc công bố Danh mục Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia, đợt 20.

Theo đó, bảy di sản văn hóa phi vật thể vừa được đưa vào

Danh mục Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia trong đợt này gồm: Tết té nước (Bun huët nặm) của người Lào (xã Núa Ngam, huyện Điện Biên, tỉnh Điện Biên); Nghệ thuật tạo hoa văn trên trang phục

truyền thống của người Mông hoa (xã Sa Lông, huyện Mường Chà, tỉnh Điện Biên); Lễ hội Vật làng Vĩnh Khê (xã An Đông, huyện An Dương, thành phố Hải Phòng); Lễ Xăng Khan (Kin chiêng boóc mạy) của người Thái (các huyện Quê Phong, Quỳnh Châu, Quỳnh Hợp, Tương Dương, Kỳ Sơn, Con Cuông, Nghĩa Đàn, tỉnh Nghệ An); Lễ hội Đèn Lộng Khê (xã An Khê, huyện Quỳnh Phụ, tỉnh Thái Bình); Lễ hội Cầu ngư (xã Ngư Lộc, huyện Hậu Lộc, tỉnh Thanh Hóa); Ngũ trò Viên Khê (Dân ca Đông Anh) (xã Đông Anh, huyện Đông Sơn, tỉnh Thanh Hóa). Qua 20 đợt công bố, hiện cả nước đã có 228 di sản văn hóa phi vật thể được đưa vào Danh mục Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

TS tổng hợp
(theo nhandan.com.vn)

Gửi cho các cháu tỏ lòng nhớ nhung...

(Đọc một số bài thơ Bác Hồ viết cho thiếu nhi và Rằm Trung thu)

NGUYỄN NGỌC PHÚ

Có lẽ trên thế giới này hiếm thấy một nguyên thủ quốc gia nào mà ngoài tình yêu thương đối với các cháu thiếu nhi lại là người luôn dành cho các em những vần thơ trong các dịp Rằm Trung thu. Bác Hồ là một vĩ nhân và là một thi nhân. Đặc biệt, cuộc đời riêng của Bác “*Người không con mà có triệu con*” (Nguyễn Đình Thi). Tất cả tình yêu thương của Bác đều dành cho: “*Sửa để em thơ/ Lua tặng già*” (Tố Hữu). Vì thế hình ảnh của Người rất thân quen với các em: “*Bác lo bao việc trên đời,/ Ngày ngày Bác vẫn mỉm cười với em*” (Trần Đăng Khoa). Trong hình dung của các cháu thiếu nhi, hình ảnh Bác đẹp như một ông tiên. “*Bác chúng em đáng cao cao, người thanh thanh/ Bác chúng em mắt như sao, râu hơi dài*”. Khi về với “*thế giới người hiền*” trong di chúc Bác đã căn dặn lại: “*Cuối cùng tôi để lại muôn vàn tình thương yêu cho các cháu thiếu niên và nhi đồng*”.

Có hai mảng thơ Bác thường viết vào các thời khắc thiêng liêng trong năm đó là thơ chúc Tết chung cho mọi người và thơ Tết Trung thu dành cho thiếu nhi. Bài thơ Bác viết cho các cháu thiếu nhi sớm nhất là bài “*Cháu bé trong ngục Tân Dương*” ở tập “*Nhật ký trong tù*”. Tình cảm lớn lao của Người đã vượt ra khỏi biên giới: “*Oa... Oa... Oa.../ Cha trốn không đi lính nước nhà/ Nên nỗi thân em vừa nửa tuổi/ Phải theo mẹ đến ở nhà pha*”. Năm 1941, sau bao năm tháng bôn ba hoạt động cách mạng ở nước ngoài, Người đã trở về Bắc Bộ nơi địa đầu Tổ quốc để lãnh đạo cách mạng trong nước. Vào dịp Rằm Trung thu năm đó Bác đã viết bài thơ “*Kêu gọi thiếu nhi*” thể hiện sự quan tâm thiết thực của mình với các cháu: “*Trẻ em như búp trên cành/ Biết ăn, ngủ, biết học hành là ngoan/ Chẳng may vận nước gian nan/ Trẻ em cũng phải làm than cày cừa/ Học hành giáo dục đã thông/ Nhà nghèo lại phải làm công cày bừa...*”. Ngỡ như đó không còn là thơ nữa mà là tiếng lòng của một người cha, người ông thấu suốt được hết từng hoàn cảnh khó khăn của lứa tuổi thơ khi đất nước chưa được giải phóng. Từ sự thông cảm đó, bằng lời lẽ chân tình thuyết phục Bác đã kêu gọi các cháu: “*Vậy nên trẻ em nước ta/ Phải đoàn kết lại để mà đấu tranh/ Người lớn cứu nước đã đành/ Trẻ em cũng góp phần mình một tay*”. Và Người lạc quan, tin tưởng, gieo vào lòng các em một niềm tin son sắt hướng về tương lai: “*Bao giờ đuổi hết Nhật, Tây/ Trẻ em ta sẽ là bầy con cưng*”. Năm 1942, Bác lại viết bài thơ “*Trẻ chăn trâu*” in trên báo “*Việt Nam độc lập*” thật cụ thể vẽ nên hình

Bác đón Tết Trung thu cùng các em thiếu nhi. Ảnh tư liệu

ảnh các trẻ mục đồng vắt vẻo lưng trâu hát xướng với nhau - một hình ảnh rất nông thôn Việt Nam: “*Chăn trâu mấy trẻ con con/ Cùng nhau xướng hát véo von trên gò*”. Và khi nghe các em hỏi: “*Vì ai cha mẹ nghèo nàn/ Vì ai nhà cửa giang san tan tành*”, mượn một hình thức đối đáp, Bác Hồ đã vạch cho các em thấy nguyên nhân: “*Ấy là vì Nhật, vì Tây/ Ra tay vợ vệt đọa đầy chúng ta*”. Đây là một sự sáng tạo trong lối diễn xướng sân khấu truyền thống dân tộc làm cho các em dễ hiểu với không khí sinh động gần gũi với cuộc sống thôn quê mộc mạc hằng ngày để từ đó Người nhắn gửi với các em: “*Nhi đồng cứu quốc Hội ta/ Ấy là lực lượng/ Ấy là cứu sinh*”.

Thơ chúc Tết Trung thu là một trong những nét đặc sắc của thơ Bác, tùy theo điều kiện hoàn cảnh của đất nước mà Bác Hồ có những lời dạy bảo ân cần, chia sẻ, chăm sóc chu đáo phù hợp với tình hình nhiệm vụ cách mạng. Trung thu năm 1951 khi cuộc kháng chiến chống Pháp trường kỳ của nhân dân ta đã vào giai đoạn phản công, trong niềm vui dào dạt ấy giữa chiến khu núi rừng Việt Bắc chắc ánh trăng Rằm dường như cũng bắt ngát hơn và gọi ra bao nỗi nhớ mênh mông, Bác Hồ lại hướng tâm về các cháu thiếu nhi như một nốt trầm sâu lắng trong cõi lòng Người nhưng lại ngân lên réo rắt như một cung đàn tươi trẻ hòa với tiếng suối, tiếng gió reo: “*Trung thu trăng sáng như gương/ Bác Hồ ngắm cảnh nhớ thương nhi đồng/ Sau đây Bác viết mấy dòng/ Gửi cho các cháu tỏ lòng nhớ nhung*”. Nhịp thơ lục bát hiền hòa, điềm tĩnh, dẫn dắt nhịp tình cảm yêu

thương của Bác tuần tự như lời nói thủ thi của người ông, người thân trong nhà. Trung thu năm 1952 hòa chung nhịp điệu rắn rỏi vững chắc của cuộc kháng chiến chống Pháp đang đổi thay nhanh chóng, bài thơ chúc Tết Trung thu của Bác dùng lối thơ năm chữ tạo ra một hòa âm nội tâm sẽ chia định hướng cho các em những mục tiêu phấn đấu rất cụ thể: “*Ai yêu các cháu nhi đồng/ Bằng Bác Hồ Chí Minh/ Tinh các cháu ngoan ngoan/ Mặt các cháu xinh xinh/ Mong các cháu cố gắng/ Thi đua học và hành/ Tuổi nhỏ làm việc nhỏ/ Tùy theo sức của mình/ Để tham gia kháng chiến/ Để gìn giữ hòa bình/ Các cháu hãy xứng đáng/ Cháu Bác Hồ Chí Minh*”. Trong bài thơ này Bác đã dùng các nhịp từ láy như: “*Ngoan ngoan*” và “*Xinh xinh*” như nỗi vui mừng khắp khơi. Chính điều đó tạo ra cảm hứng cho giai điệu âm nhạc của nhạc sĩ Phong Nhã chấp cánh cho lời thơ chúc Tết Trung thu của Bác bay lên thành một bài hát truyền thống của thiếu nhi Việt Nam hơn nửa thế kỷ mỗi dịp Trung thu về. Bài thơ Trung thu năm 1953 tương đối đặc biệt. Bởi cả bài thơ làm theo hai thể loại bốn chữ và lục bát mang dáng dấp âm hưởng như khúc đồng dao, tục ngữ ca dao cho các em dễ nhớ, dễ thuộc. Chất lạc quan tươi trẻ đã thổi hồn vào Rằm Trung thu bay bổng lãng mạn lại rất hiện thực: “*9 Tết Trung thu/ 8 năm kháng chiến/ Các cháu khôn lớn/ Bác rất vui lòng/ Thu này Bác gửi thơ chung/ Bác hôn các cháu khắp vùng gần xa/ Thu này hơn những thu qua/ Kháng chiến thắng lợi gấp ba bốn lần*”. Phần kết bài thơ vút lên như một giai điệu chiến thắng mà có

lần Bác đã thốt lên: “*Bổng nghe vắn thảng vút lên cao*”. Trong bài thơ chúc Tết Trung thu năm 1953 có một tiên đoán thật tài tình như ngày nào Bác từng tiên đoán trong một bài diễn ca: “*45, sự nghiệp hoàn thành*” về Cách mạng tháng Tám thành công năm 1945 thì ở bài thơ này Bác nhận định: “*Khấp nơi Nam Bắc Tây Đông/ Đưa tin thắng trận cờ hồng tung bay/ Các cháu vui thay/ Bác cũng vui thay/ Thu sau so với thu này vui hơn*”. Đúng như lời tiên tri của Bác, năm sau - ngày 7/5/1954 chiến thắng Điện Biên Phủ đã kết thúc 80 năm đô hộ của thực dân Pháp. Trung thu năm 1954 sau thư chúc tết các em Bác còn viết thêm hai câu thơ như một dự báo của hoàn cảnh đất nước ta lúc ấy và với ước muốn: “*Bao giờ Nam Bắc một nhà/ Các cháu xúm xít thì ta vui lòng...*”.

Lại nhớ bài thơ Trung thu năm 1946, mặc dù bận rộn với muôn vàn công việc sau khi đất nước mới được độc lập nhưng Bác Hồ vẫn dành cho các em sự quan tâm triu mến và gọi lại truyền thống yêu nước lịch sử 4.000 năm của dân tộc với mạch nguồn tổ tiên của con Lạc cháu Hồng: “*Bác mong các cháu chăm ngoan/ Mai sau gìn giữ giang sơn Lạc Hồng/ Sao cho nổi tiếng Tiên Rồng/ Sao cho tỏ mặt nhi đồng Việt Nam*”. Bây giờ đất nước đã hoàn toàn thống nhất, non sông liền một dải, Nam Bắc liền một nhà, “*Các cháu xúm xít*” thì Bác đã đi xa 48 năm. Nhưng những vần thơ của Bác viết cho thiếu nhi chúc Tết Rằm Trung thu vẫn còn sống mãi như hình ảnh Bác vẫn còn sống mãi trong lòng mọi người và đặc biệt là trong lòng các cháu thiếu nhi mỗi khi trăng Rằm Trung thu càng thêm nhớ Bác.

TẢN VĂN

Vàng trắng

NGUYỄN THỊ BÍCH NHÀN

Tôi gọi vàng trắng tháng tám (âm lịch) là vàng trắng yêu thương bởi trong hồi ức của tôi, những đêm trăng Trung thu là những khoảnh khắc yêu thương, là những phút giây ám áp tinh thần.

Hồi ấy chị em tôi làm gì có điếm phúc được nghe tiếng các tưng tưng, được coi múa lân như những đứa trẻ ở huyện, ở phố. Niềm vui ăn bánh nướng, đi coi múa lân là niềm vui chỉ có trong những... giấc mơ.

Thì tại nhà tôi nhỏ, ở trong một cái xóm nhỏ, xóm hơi bị hẻo, (quá hẻo thì đúng hơn) nên không có đoàn lân nào lai vãng. Không được coi múa lân đã đành nhưng Trung thu thì phải có lồng đèn, phải phá cỗ. Lồng đèn cá chép sáng rực lung linh, cỗ bánh Trung thu sực nức, béo ngậy là những thứ vô cùng xa xỉ đối với một hộ nghèo. Nhưng Trung thu là tết của trẻ nhỏ. Nghèo khổ thế nào thì trẻ cũng phải có Trung thu, nghèo thì có Trung thu nghèo, ba mẹ tôi đều thống nhất ý chí như vậy.

Mới đầu tháng tám, trăng non còn sáng yếu ớt thì tôi và con Út đã nhèo nhèo đòi lồng đèn. Ba tôi rất cung hai nạng “mít ướt lưng cùi” nên sẵn sàng bỏ một ngày làm đồng để ở nhà chế tác lồng đèn cho con gái rượu. Ba đi tìm tre, chẻ nhỏ thành sợi rồi chuốt nhẵn, vuốt mềm đem uốn, xếp thành hình ngôi sao. Mẹ treu chưa chi mà cha con mảy khéo rộn thì ba cười hi hi bảo làm

HỒ SƠ - TƯ LIỆU

Tháng 10/1947, vào lúc cuộc kháng chiến chống Pháp đang diễn ra quyết liệt, Hồ Chủ tịch đã viết tác phẩm “*Sửa đổi lối làm việc*” vừa có tính chỉ đạo thực tiễn sâu sắc vừa vẫn còn giữ nguyên giá trị.

VĂN NHÂN

Nội dung tác phẩm “Sửa đổi lối làm việc”

Bổ cục tác phẩm gồm 6 phần chính:

I. Phê bình và sửa chữa: Hồ Chủ tịch chỉ rõ, trong điều kiện mới, Đảng đã trở thành một đảng cầm quyền, thì phải “*Sửa đổi lối làm việc của Đảng*”. Cán bộ, đảng viên cần kiên quyết khắc phục 3 loại khuyết điểm chính đó là bệnh chủ quan, bệnh hẹp hòi và bệnh ba hoa. Phương thức cơ bản để sửa chữa những khuyết điểm này là phải thông qua học tập, phê bình.

II. Mấy điều kinh nghiệm: Hồ Chủ tịch nêu lên 6 kinh nghiệm từ thực tế hoạt động, công tác để cán bộ, đảng viên làm tốt công việc của mình. Những kinh nghiệm này đều gắn với yêu cầu khắc phục các khuyết điểm đã được chỉ ra ở phần trên.

III. Tư cách và đạo đức cách mạng: Hồ Chủ tịch nêu rõ những lý tưởng, mục tiêu và nguyên tắc hoạt động cơ bản của Đảng ta; trách

g yêu thương

sớm cho sắp nhỏ chơi nguyên mùa Trung thu luôn. Đã có khung rồi thì công đoạn lấy giấy màu phất xung quanh rồi cắt sợi, cột lủng lẳng ở các cánh là phần việc của hai chị em. Hí hửng làm nhưng khi hoàn tất lại thấy lòng đèn bằng tre thô ráp, không lấp lánh như của bạn bè, ban đầu hai chị em cũng có chút náo nê phụng phịu nhưng mẹ dỗ, có lòng đèn chơi là được rồi, đừng có thụng mặt, ba buồn kia... Hồi ấy ba là thần tượng của chị em tôi nên nói ba buồn là hai đứa “hoảng” liền, vậy là vui vẻ bỏ cây nến vô, cầm đi tung tăng trên những con đường nhỏ trong xóm.

Đi đã rồi thì về tổ chức trò chơi. Từ những đêm trăng thượng huyền chúng tôi đã có trò đê chơi. Chúng tôi ở đây là cả gia đình. Buổi tối, trăng lên lấp ló sau bụi tre là chị cầm chổi quét, tôi vô nhà lấy chiếc chiếu trải ra giữa sân để cả gia đình vui chơi. Đêm trăng non nên trời có nhiều sao, hết trò đêm sao, đồ sao thì đến tiết mục kể chuyện. Là mẹ, mẹ chưa từng đến trường nhưng mẹ thủ thi kể những câu chuyện ngày xưa ngày xưa rất li kì, còn ba chỉ kể chuyện cười, chuyện ngụ ngôn. Kể tới chừng ba nằng tiên ngáy khò khò thì ba sẽ bồng từng nằng vào giường...

Đêm trăng tròn tháng tám là đêm trăng đẹp nhất. Chương trình vui chơi trong đêm trăng chín được giao cho nằng Út thiết kế. Ba bảo, Trung thu là tết của trẻ em nên

Út được toàn quyền định đoạt trò chơi. Bắt đầu là tiết mục hát rồi qua chương trình đồ vui. Tất tạt những câu đố, có thể là trong sách vở, có thể là ngẫu hứng tự nghĩ. Và cuối cùng sẽ là tiết mục được trông chờ nhất, tiết mục phá cỗ dưới trăng. Cỗ bánh Trung thu là một xoong chè đậu xanh. Cả nhà vừa ăn vừa rôm rả trò chuyện. Trung thu nghèo quá hả? Vâng, nghèo mà vui. Không thể đòi hơn được đâu. Nhà nghèo con đông mà. (Ngày đó nhà tôi có đám đất thổ (đất pha cát) để trồng đậu xanh, phía bên kia sông có mấy sào đất trồng mía, ép đường). Nhà có đậu có đường nhưng phải là dịp gì quan trọng mẹ mới thết đãi chứ tất cả đều ưu tiên cho chiến dịch bán kiếm tiền lo sách vở, trường lớp. Nồi chè đêm Trung thu là cả một sự ưu ái lớn rồi.

***

Tôi lớn lên, lấy chồng, sinh con. Trung thu năm nào tôi cũng lo cho con rất hoành tráng, trên mức đây đủ vì ý nghĩ không để tuổi thơ con nghèo nàn như mẹ ngày xưa.

Chuẩn bị tới Trung thu, năm nay con đã vô lớp sáu, nhớ lại những mùa Trung thu trước, tôi nhận ra sự hào nhoáng của mình là xa xỉ, là không cần thiết nên mùa trăng năm nay, tôi sẽ ưu tiên cho sự đơn giản nhưng nồng ấm. Bởi tôi muốn con hiểu rằng, Trung thu đẹp bởi trăng Trung thu là vàng trăng yêu thương...

QUÁCH ĐĂNG THƠ

Trên đời Mộng Mơ

*Ta như quả thông héo
Lăn lóc giữa đỉnh đồi
Suối Vàng ngàn năm đổ
Những câu ca sa bồi...*

*Cho Đà Lạt đắm thắm
Nư cô gái dậy thì
Khách đa tình mơ mẩn
Hồn hể quên lối về*

*Ta cứ lăn lóc thế
Xin ai chớ hững hờ
Một mai rồi nứt hạt
Ta hóa thành Mộng Mơ*

HOÀNG CHIẾN THẮNG

Nhức rạ đồng quê

*Ta hỏi cánh đồng
Có phải màu vàng từ đôi mắt mẹ*

*Những bàn chân đầu mùa cuối vụ
Những giọt mồ hôi tra dưới nâu bùn
Những cánh lúa mông
như gươm dựng lên trời tua tua
Trùng trùng trĩu bông mỗi độ tháng 5 về*

*Ta hỏi bàn chân
Sao lạ bước đồng quê*

*Hạt thóc nuôi ta từ sữa non để lớn
Cánh đồng nuôi ta biết bao điều*

DƯƠNG KHÂU LUÔNG

Tình anh em

*Con đường không có người đi
thành con đường hoang
Ngôi nhà không có người ở
thành ngôi nhà hoang
Mảnh vườn không có người trồng hái
thành mảnh vườn hoang
Tình anh em không đi lại
Nư con đường hoang
Nư ngôi nhà hoang
Nư mảnh vườn
Rậm cỏ.*

*để đến giờ bàn chân đi vẫn còn biết nhớ
Câu đồng dao hát rạc cả xuân thì
Hạt cốm tàn thu dẫu nổi nhớ ta đi*

*Ta hỏi ta
Sao nhức rạ đồng quê*

*Mắt ngong ngóng những trưa ngày gặt nắng
Manh áo toi vờ im dần con đoi
Nắm cơm đầu mùa nồng vị trên tay
Và ta nữa ngại ngần ngày cả gió...*

*Nhưng nhức thắm sâu mắt mẹ
Cánh đồng tự do xếp chữ riêng mình.*

Tác phẩm “Sửa đổi lối làm việc” có tính lý luận và thực tiễn sâu sắc

ng chiến trường kỳ chống thực dân Pháp mới bắt đầu, qua thực tiễn đấu tranh bảo vệ thành quả cách mạng trẻ, trong hàng ngũ cán bộ cách mạng đã sớm bộc lộ những nhược điểm, sai sót về lối làm việc; do “Sửa đổi lối làm việc”. Đây là một tác phẩm rất quan trọng, đề cập nhiều vấn đề lớn, vừa có tính lý luận sắc. Những lời dạy của Người về lối làm việc và nhân cách, đạo đức của cán bộ, đảng viên cách đây 70

nhiệm của người đảng viên, phẩm chất đạo đức của cán bộ, đảng viên; phân tích các khuyết điểm, thói tật, căn bệnh cụ thể mà họ thường mắc phải và cách khắc phục chúng.

IV. Vấn đề cán bộ: Hồ Chủ tịch phân tích sâu sắc 5 nội dung cơ bản trong vấn đề chung về công tác cán bộ; chỉ ra phương hướng, biện pháp mà Đảng, Chính phủ cần thực hiện để sử dụng và phát huy tốt vai trò tác dụng của đội ngũ cán bộ.

V. Cách lãnh đạo: Hồ Chủ tịch chỉ ra phương pháp, cách thức để cán bộ, đảng viên thực hiện tốt vai trò phụ trách (quản lý) công việc và lãnh đạo đối với quần chúng nhân dân.

VI. Chống thói ba hoa: Hồ Chủ tịch coi đây là một trong 3 khuyết điểm chính ở đội ngũ cán bộ, đảng viên, gây tác hại không nhỏ đối với công việc; đây là khuyết điểm về cách nói, cách viết của họ khi tiếp xúc, quan hệ với quần chúng nhân dân.

Bộ cục cuốn sách với những phần chính được trình bày như

trên chứa đựng nhiều ý nghĩa quan trọng, hàm súc cần được nghiên cứu kỹ lưỡng để hiểu sâu và lĩnh hội thấu đáo. Trong 6 phần chính của cuốn sách, có những nội dung được Hồ Chủ tịch đề cập nhiều lần như: vấn đề các khuyết điểm, thói tật, chứng bệnh của đội ngũ cán bộ, đảng viên khi Đảng ta bước sang giai đoạn cầm quyền; việc xây dựng, củng cố đạo đức cách mạng cho đội ngũ này; vấn đề cán bộ và công tác cán bộ; nhiệm vụ giữ gìn mối liên hệ của Đảng với quần chúng nhân dân; yêu cầu tăng cường mục tiêu, lý tưởng cách mạng phục vụ quần chúng nhân dân cho cán bộ, đảng viên...

Nội dung tác phẩm “Sửa đổi lối làm việc” đề cập tới một chủ đề rất hệ trọng, rộng lớn, nhưng cũng hết sức cụ thể rõ ràng. Đặc biệt, Người nhấn mạnh, trong điều kiện mới, nhất là khi Đảng thực hiện vai trò cầm quyền, lãnh đạo đất nước, Đảng phải khắc phục nhiều khuyết điểm, chứng bệnh, thói tật tiêu cực của đội

ngũ cán bộ, đảng viên, mà ở giai đoạn trước khi giành được chính quyền nó chưa xuất hiện hoặc chưa bộc lộ rõ. Những khuyết điểm đó gồm 3 loại chính là: bệnh chủ quan, bệnh hẹp hòi, bệnh ba hoa. Từ 3 loại chứng bệnh này, lại đề ra hàng chục thứ bệnh khác như: bệnh quan liêu, bệnh kiêu ngạo, óc địa phương, bệnh xa quần chúng, bệnh ích kỷ... Những biểu hiện tiêu cực này không chỉ gây khó khăn cho sự nghiệp kháng chiến đang ở giai đoạn bước ngoặt có tính sống còn của cả dân tộc, mà còn là nguy cơ đe dọa làm thoái hóa biến chất bản chất cách mạng của Đảng, lý tưởng mục tiêu và phẩm chất đạo đức cách mạng của đội ngũ cán bộ, đảng viên.

Cùng với việc chỉ ra và phân tích rõ khuyết điểm, Hồ Chủ tịch cũng tập trung nêu lên những biện pháp toàn diện, đúng đắn và có tính hệ thống, đồng bộ để khắc phục khuyết điểm với phương hướng cơ bản là phải “Sửa đổi lối làm việc của Đảng”; mỗi cán bộ, đảng viên phải

Tác phẩm “Sửa đổi lối làm việc” được Chủ tịch Hồ Chí Minh viết năm 1947. Ảnh tư liệu

tự sửa đổi, tự sửa chữa khuyết điểm của mình, giữ gìn bản chất cách mạng và mục tiêu, lý tưởng của Đảng là phục vụ nhân dân, rèn luyện phẩm chất đạo đức, ý thức giác ngộ chính trị, tinh thần kỷ luật, tác phong quần chúng gần gũi, sâu sát nhân dân. Đồng thời, Đảng và Chính phủ phải tăng cường công tác cán bộ, chú trọng bồi dưỡng, rèn luyện phẩm chất và năng lực mọi mặt cho đội ngũ cán bộ, đảng viên...

Từ nội dung tác phẩm cho thấy,

những tư tưởng, quan điểm của Hồ Chủ tịch trong “Sửa đổi lối làm việc” đã được hình thành trong cả quá trình hoạt động của Người trước và sau khi lãnh đạo Đảng ta và nhân dân ta làm cuộc Cách mạng Tháng Tám thành công, giành chính quyền về tay công nông; đặc biệt là thời gian Đảng ta bắt đầu thực hiện vai trò, nhiệm vụ cầm quyền, lãnh đạo quần chúng nhân dân trên mọi lĩnh vực của đời sống xã hội.

Đọc tác phẩm cho thấy, Hồ Chủ tịch viết cuốn sách này trước hết và chủ yếu là để thực hiện nhiệm vụ cách mạng và cuốn sách cũng là một phương tiện chỉ đạo hoạt động cách mạng. Do đó, “Sửa đổi lối làm việc” là sản phẩm tổng hợp, kết hợp nhuần nhuyễn giữa nền tảng lý luận cách mạng sâu sắc, vững vàng với việc tổng kết thực tiễn cách mạng kịp thời, chính xác; những vấn đề nêu lên trong cuốn sách được thể hiện linh hoạt, mềm dẻo, mang tính độc đáo, hợp lý và hàm súc, sâu sắc.

Ý nghĩa sâu sắc rút ra sau khi đọc tác phẩm:

(1) Tác phẩm đã chỉ ra những ưu khuyết điểm, những căn “bệnh” của cán bộ, từ đó giúp cho công tác tổ chức cán bộ phát huy thế mạnh và khắc phục những hạn chế đó...

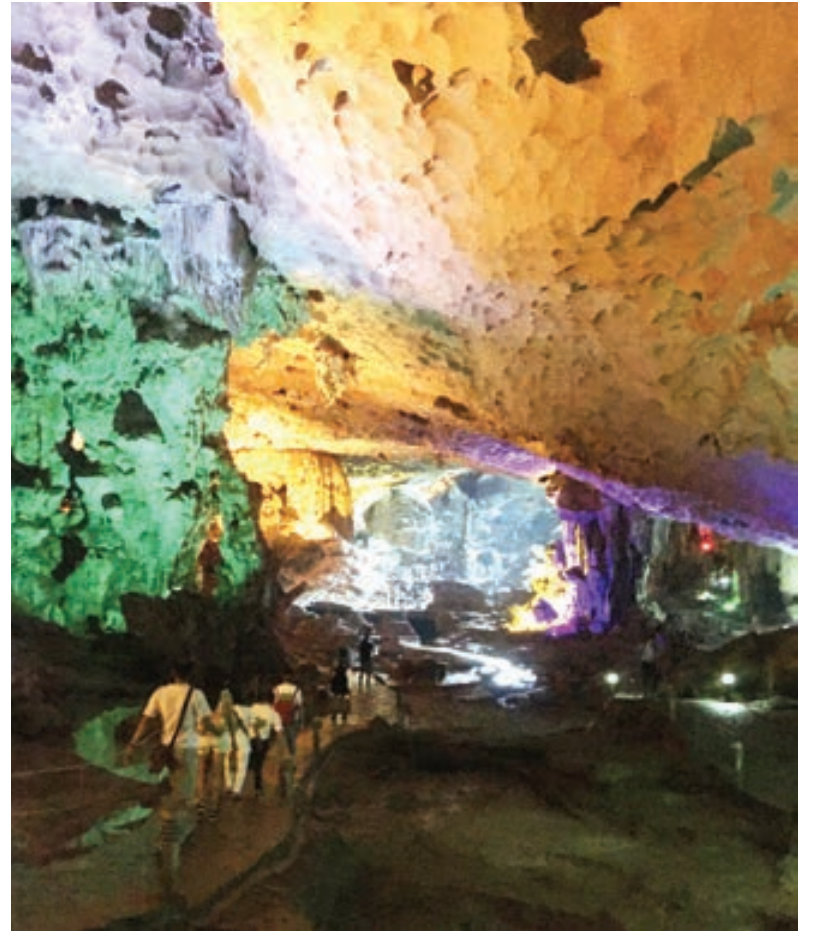
XEM TIẾP TRANG 11

Vào hang động... “Sửng Sốt”

Từ trên cao của hang Sung Sốt, toàn cảnh Hạ Long hiện ra như một thiên đường.

Bên trong hang Sung Sốt.

Đúng như tên gọi của mình - Sửng sốt là cảm giác đầu tiên của du khách khi đặt chân đến tham quan hang động đẹp kỳ bí này trong vịnh Hạ Long. Hang Sung Sốt được ví như một nhà hát Opera trên vịnh Hạ Long, từng được bình chọn là một trong 10 hang động đẹp nhất thế giới.

ĐIỂM THƯƠNG

Từ bến tàu Bãi Cháy, theo tàu về phía nam khoảng 14 km, du khách sẽ đến bến tàu đảo Bồ Hòn. Từ đây leo lên 50 bậc đá cao rồi lại đi xuống 10 bậc đá nữa là đến cửa hang. Đường lên hang Sung Sốt luôn dưới những tán lá rừng, những bậc đá ghép cheo leo, du khách vừa có được cái thú của người leo núi, vừa có cái háo hức như đang đi lên trời. Men theo con đường lát đá dài hơn 800 m chạy từ đầu hang đến cuối hang, du khách sẽ trải qua nhiều cảm giác ngạc nhiên, thú vị khi khám phá vẻ đẹp huyền ảo, tráng lệ của hang Sung Sốt.

Hang Sung Sốt nằm trên đảo Bồ Hòn thuộc khu vực trung tâm của Di sản thiên nhiên thế giới vịnh

Du khách chụp hình lưu niệm với các nhũ đá phía trong hang.

Hạ Long và được người Pháp phát hiện vào năm 1901. Với vẻ đẹp đặc biệt, luôn đem đến những sự bất ngờ cho người xem, người Pháp đã đặt tên cho hang là “grotte de la surprise” (hang động của sự ngạc nhiên, sững sốt). Hang có diện tích

khoảng 10.000 m², cao khoảng 30 m và được chia thành 2 khu vực chính. Khu vực thứ nhất khá rộng, có nhiều măng đá mang những hình thù khác nhau như: voi, hải cẩu, mâm xôi, hoa lá...; trần hang có nhiều nhũ đá rủ xuống giống

Măng đá mang nhiều hình thù khác nhau.

như những chùm đèn treo lơ lửng.

Theo sự tích tương truyền, Thánh Gióng trước khi bay về trời đã đến đây giúp người dân đánh đuổi yêu ma và để lại thanh gươm cùng con ngựa để trấn an dân chúng, xua đuổi yêu quái. Ngay cạnh cửa vào khu vực thứ hai của hang động có hai khối đá hình con ngựa và thanh gươm. Hiện trong hang còn có nhiều dấu tích của trận chiến đó như: vết chân ngựa của Thánh Gióng đã tạo thành những hồ nước nhỏ; nhiều tảng đá lớn bị vỡ vụn...

Điều kỳ thú của hang Sung Sốt là phía trên trần hang không

có nhũ đá hay nước chảy xuống mà thay vào đó là những vết lõm mịn to bằng chiếc mũ, như trần của một nhà hát lớn, điều này khiến âm thanh truyền đi ở khu vực này không bị vang vọng, nghe rất rõ. Đây chính là một dạng hang động karst điển hình có giá trị khoa học cao.

Ghé thăm Di sản thiên nhiên thế giới - vịnh Hạ Long, thăm thú các hang động mà đẹp nhất phải kể đến hang Sung Sốt này, mới thấy sự kỳ vĩ của thiên nhiên, huyền diệu của tạo vật. Quả xứng danh Thiên đường đệ nhất vịnh.

ĐÀ LẠT: Không thu tiền vé ở Mùa hội cỏ hồng 2017

Mùa hội cỏ hồng Đà Lạt diễn ra vào cuối tháng 11 đầu tháng 12/2017, tại khu vực hồ Suối Vàng (địa danh nằm trên địa bàn TP Đà Lạt và huyện Lạc Dương). Lễ hội sẽ rộng cửa đón khách tham gia trải hội, không bán vé thu tiền...

Ngày 27/9, Giám đốc Sở VH-TT&DL Lâm Đồng Nguyễn Thị Nguyên, cho biết, UBND tỉnh vừa có văn bản đồng ý chủ trương cho đơn vị đứng ra tổ chức “Mùa hội cỏ hồng Đà Lạt 2017”. Quy mô của lễ hội tùy thuộc vào điều kiện

nguồn kinh phí kêu gọi xã hội hóa từ các doanh nghiệp tham gia thực hiện; chủ yếu sử dụng phong cảnh tự nhiên, không bán vé thu tiền... UBND tỉnh giao Sở VH-TT&DL chủ trì, phối hợp với các sở, ngành, địa phương, đơn vị, doanh nghiệp xây dựng kế hoạch và tổ chức thành công chương trình.

Mùa hội cỏ hồng Đà Lạt 2017, là một trong những chương trình khởi đầu, nằm trong khuôn khổ của Festival Hoa Đà Lạt lần VII năm 2017.

THỤY TRANG

Khu vực diễn ra Mùa hội cỏ hồng Đà Lạt 2017.

CHUYÊN MỤC THANH NIÊN

“Tù mẫu” ở thôn bản

Không mang trên mình áo blouse trắng, cũng chẳng làm việc trong các bệnh viện, không có Ngày Thầy thuốc đầy hoa tươi và lời chúc tụng... nhưng với bà con dân tộc thiểu số nói chung, nhất là các thôn buôn vùng sâu vùng xa, cán bộ y tế thôn bản cũng là những “tù mẫu” hết lòng vì sức khỏe của bà con.

N. NGÀ

Cuộc thi “Y tế thôn bản giỏi lần thứ 2 năm 2017” khu vực Tây Nguyên tổ chức tại Lâm Đồng vừa qua, đội của Trung tâm Y tế huyện Lạc Dương - đơn vị đại diện cho tỉnh Lâm Đồng đã được vinh danh giải nhất. Cuộc thi nhằm nhân rộng những tấm gương nhân viên y tế thôn bản giỏi, tiêu biểu luôn cố gắng khắc phục những hạn chế về cơ sở vật chất, điều kiện khám chữa bệnh và cả những khó khăn trong cuộc sống hàng ngày để chăm sóc sức khỏe cho người dân ở vùng khó khăn. Tại cuộc thi, cả khán phòng đã lặng yên để nghe những cán bộ y tế thôn bản trẻ của huyện Lạc Dương kể câu chuyện vui buồn của người cán bộ y tế thôn bản. Đó là câu chuyện được xây dựng từ những tình tiết có thật. Là cô y tế thôn bản tận tụy với nghề, gia đình chồng tới hỏi cưới nhưng có bệnh nhân, cô sẵn sàng bỏ qua việc trọng đại để lo cho sức khỏe của bệnh nhân. Nhưng không chỉ có thế, bởi có rất nhiều những câu chuyện vui buồn khác trong khi làm nhiệm vụ mà chỉ có cán bộ y tế thôn bản - những người trực tiếp trải qua mới cảm nhận được. Lê Cảnh Ngọc Nhất, Cil Múp K’Gluyét, Sơ Ao Phia, Kơ Să K’Xuân, Cil Pam K’ Lê Na, Liêng Hót Ha Xuynh... là những người trẻ trong số 33 cán bộ y tế thôn

bản của Trung tâm Y tế huyện Lạc Dương. Họ hiện đang cắm chốt tại tất cả các thôn thuộc 5 xã và thị trấn trên địa bàn huyện Lạc Dương. 9h tối, chúng tôi vẫn không thể liên lạc với Sơ Ao Phia (26 tuổi, cán bộ y tế thôn 5, xã Đa Sar). Phia đi vào thôn tới từng nhà của bà con để làm phiếu kiểm tra chuẩn bị khám sức khỏe toàn dân. “Đi muộn vậy vì cả ngày bà con đi làm. Trời mưa nên em không thể nghe điện thoại” - Phia nói. Đó là một trong vô số việc làm mỗi ngày của cán bộ y tế thôn bản. Cũng khá giống với nhân vật trong tiểu phẩm thi của đội bởi Sơ Ao Phia từ Đức Trọng theo chồng về làm cán bộ y tế thôn bản ở xã Đa Sar 3 năm về trước. Phia kể: “Hồi mới vào làm được 3 tháng có nhà có con nhỏ trong độ tuổi tiêm vắc-xin nhưng không chịu đi tiêm. Mặc dù trạm y tế xã đã gửi giấy mời cả 4, 5 lần. Cán bộ y tế thôn bản phải đến tận nhà vận động mới biết phải sinh tới đứa con thứ 3 cặp vợ chồng này mới có con gái. Bởi thế họ sợ đi tiêm về con gái sẽ bị đau, bị sốt. Lúc đó, em mới giải thích cho họ hiểu đó chỉ là tác dụng phụ khi tiêm thôi mà nếu tiêm bé lên sốt quấy khóc thì đến ngay trạm xã hoặc điện cho em. Vậy nhưng họ vẫn không đồng ý ngay, em phải quay lại thuyết phục lần nữa họ mới chịu đi”. Bà con nhiều thôn ở Đa Sar hay đi ngủ rừng, ngủ rẫy ở xa chỉ có thứ bẫy, chù nhật mới về nên “hai ngày đó mình phải tranh

Cán bộ y tế thôn bản ở Lạc Dương kể lại chuyện vui buồn trên sân khấu Cuộc thi “Y tế thôn bản giỏi lần thứ 2 năm 2017” khu vực Tây Nguyên. Ảnh: N.N

thủ đi tuyên truyền, có khi đi đến khuya mới về nhà nhưng vẫn phải đi. Chưa kể có những lần bà con đau ốm trong đêm gọi mình cũng phải đi ngay” - Phia tâm sự. Cũng như Phia, những cán bộ y tế thôn bản cắm chốt tại các xã đều mang về cho mình những “bầu kỷ niệm” buồn vui. Là cán bộ y tế thôn bản tại xã nghèo vùng sâu như Đưng K’Nớ, chị Cil Pam K’Lê Na (30 tuổi) nhớ lại: “Đó là một lần đi vận động người dân về nội dung mỗi gia đình chỉ nên sinh nhiều nhất là 2 con, nhưng theo quan điểm của bà con là phải đẻ nhiều, đứa làm việc này việc kia. Bởi vậy, họ nhất quyết không nghe rồi đuổi nhân viên y tế thôn bản về. Thôn ở cách xa trung tâm xã, đường đi vào gặp ghềnh, phải

băng qua cả khe suối, đi tầm 1 tiếng mới đến nhà dân nhưng hết lần này tới lần khác cán bộ y tế thôn bản phải vào vận động bà con với phương châm “đi từng ngõ, gõ từng nhà, rà từng đối tượng”. Trao đổi với chúng tôi, ông Đoàn Quang Giao, Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch UBND xã Đưng K’Nớ, khẳng định: Bên cạnh các nhiệm vụ y tế, các cán bộ y tế thôn bản còn là những thông tin viên làm nhiệm vụ tuyên truyền thay đổi nhận thức cho bà con. Đặc biệt, họ còn góp phần nắm rõ tình hình, tâm tư, tình cảm và nguyện vọng của bà con. Lê Cảnh Ngọc Nhất (26 tuổi), một chàng trai quê Quảng Trị, khi vào công tác và nhận nhiệm vụ làm cán bộ y tế thôn bản đã từng không khỏi bàng hoàng khi bà con thôn

Đưng Trang (xã Đưng K’Nớ) nhiều năm trước không hiểu hết sự nguy hiểm của căn bệnh sốt. Bởi vậy, khi có người mắc bệnh vẫn chữa bằng lá rừng. Chúng kiến nhiều cảnh mắc bệnh thương tâm, Nhất càng có quyết tâm gắn bó với bà con nhiều năm, chăm sóc người bệnh trong thôn từ những ca bệnh nhẹ, cho đến những ca nặng, thậm chí còn phải tháp tùng người bệnh đi cấp cứu. Cán bộ y tế thôn bản phối hợp với trường thôn lồng ghép công tác tuyên truyền tới bà con trong những buổi họp thôn về công tác chăm sóc sức khỏe, như: Ăn chín, uống sôi, phát quang xung quanh nhà, vận động các hộ gia đình làm công trình phụ hợp vệ sinh, khi ốm cần đến trạm y tế xã để khám và điều trị... dần thay đổi nhận thức của bà con. Cũng nhờ vậy nên cán bộ y tế thôn bản dần được bà con tin yêu. “Đó có lẽ là điều hạnh phúc nhất với những người làm y tế thôn bản” - Nhất nói. Bà Tô Thanh Thủy, Trưởng Phòng Tổ chức Trung tâm Y tế huyện Lạc Dương cho biết: Hiện 33 cán bộ y tế thôn bản cắm chốt tại các thôn đều là cán bộ trẻ. Mức hỗ trợ cán bộ y tế thôn bản được hưởng bằng 0,5 mức lương tối thiểu chung. Riêng y tế thôn bản tại khu vực thị trấn không có chế độ này. Công việc khó khăn, vất vả, phụ cấp hàng tháng eo hẹp nhưng với sự nhiệt tình, có trách nhiệm và lòng quyết tâm cao trong công việc nên những cán bộ y tế thôn bản vẫn ngày đêm miệt mài với công việc, vững tâm cắm chốt vững chắc tại tất cả các thôn bản để chăm sóc sức khỏe cho bà con.

Không chỉ biết làm giàu cho bản thân

Nhiều bà con ở thôn Tân Phú, xã Ninh Gia nói với chúng tôi rằng, hôm nay họ có cuộc sống khá giả trên vùng quê mới này, không quên ơn ông Nguyễn Hữu Phúc. Bởi chính ông là người đã khuyên họ mạnh dạn rời bỏ vùng quê nghèo Thái Thuận, Cát Tài, Phù Cát, Bình Định để vào lập quê mới tại thôn Tân Phú, và cũng chính nhờ ông hướng dẫn, giúp đỡ kỹ thuật trồng trọt, chăm sóc cà phê, hồ tiêu mang lại nguồn thu nhập cao, ổn định, mới có cuộc sống như hiện giờ.

HOÀNG KIẾN GIANG

Năm 1986, trước hoàn cảnh kinh tế gia đình quá khó khăn, không có đất sản xuất, gia đình lại đông con, ông Nguyễn Hữu Phúc quyết định đưa vợ và 5 con còn nhỏ đi KTM vào thôn Tân Phú, xã Ninh Gia, huyện Đức Trọng, mặc dù lúc ấy, ông đang được người dân trong thôn và chính quyền địa phương tin nhiệm cử làm tổ trưởng tổ an ninh. Chân ướt, chân ráo trên vùng quê mới, vốn liếng không có, nhưng bù lại vợ chồng, con cái ông lại đồng lòng quyết tâm cao phải bằng mọi giá thoát nghèo, nên ra sức khai phá đất hoang được 2 ha trồng cà phê. Sau những cố gắng không biết mệt mỏi, 2 ha cà phê của gia đình ông cũng cho hiệu quả kinh tế, là cơ sở để ông vững tin đưa gia đình đi khai phá vùng đất gần sông Đạ Dâng hiện nay. Tại đây, cũng với quyết tâm thoát nghèo và phẩm chất không ngại

Vườn tiêu của ông Nguyễn Hữu Phúc. Ảnh: H.K.G

khó, ngại khổ, “vượt lên chính mình” của người miền Trung, gia đình ông tiếp tục khai phá được 10 ha và khai phá đến đâu, xuống giống cà phê đến đó. Kết quả, đến những năm 1995, gia đình ông đã có 12 ha cà phê cho thu hoạch, với

năng suất bình quân 3,7 - 4 tấn/ha. Nhưng cũng vào thời điểm này, các con ông đã trưởng thành, lần lượt thành lập gia đình. Để các con tự chủ về kinh tế, biết chủ động tính toán, vươn lên trong cuộc sống, vợ chồng ông cũng lần lượt

chia vườn cà phê cho các con, mỗi người con được diện tích 1,5 ha. Không phụ công ơn và lòng tin của bố mẹ, các con ông đều chí thú làm ăn, nên không những mở rộng thêm diện tích cây trồng, mà còn mở mang thêm nghề làm ăn. Do vậy, cả 5 con của ông Phúc hiện nay đều có cuộc sống gia đình khá giả, hạnh phúc. 5 ha cà phê còn lại, được vợ chồng ông Phúc xác định là nguồn để làm kinh tế dưỡng già. Tuy nhiên, không an phận với những gì đã có, ông Phúc luôn tìm tòi hướng phát triển sản xuất để mang lại nguồn lợi ngày càng cao. Vì vậy, khi nghiên cứu đất đai, thổ nhưỡng, khí hậu của thôn Tân Phú và thấy đất này thích hợp với cây hồ tiêu, thêm vào đó, biết hồ tiêu luôn có giá cao, ổn định, ông quyết định chuyển 2 ha cà phê cho năng suất, chất lượng thấp sang trồng hồ tiêu. Với phương thức “lấy cây dài ngày có trước, nuôi cây có hiệu quả kinh tế trồng sau”, ông đã chuyển

đổi thành công 2 ha hồ tiêu. Hiện nay, với 3 ha cà phê cho sản lượng 11-12 tấn/năm và 1 ha hồ tiêu đã cho sản lượng 3,5 tấn/năm, gia đình ông Nguyễn Hữu Phúc có nguồn thu ổn định vào khoảng 790 triệu đồng/năm, sau khi trừ các khoản chi phí, thu nhập còn lại cũng được trên dưới 500 triệu đồng/năm. Ông cho biết, thu nhập này sẽ tiếp tục được nâng cao trong năm tới khi 1 ha hồ tiêu còn lại cũng sẽ cho thu hoạch. Với phương thức “lấy ngắn nuôi dài”, dưới tán của 1 ha hồ tiêu chưa cho thu hoạch, ông Phúc trồng xen cà tím, mỗi lần thu hoạch cũng mang lại nguồn thu trên dưới 1 triệu đồng. Ngoài ra, tận dụng vườn rộng, gần sông, vợ chồng ông còn đào ao nuôi cá, thả gà vườn, vừa để có thức ăn cải thiện bữa ăn gia đình, vừa có thêm nguồn thu đáng kể. Điều đáng trân trọng ở ông Nguyễn Hữu Phúc, là sau khi “thành đạt” trên vùng quê mới, ông đã quay về quê cũ, vận động các gia đình trong thôn, trong xã mạnh dạn “ly hương, nhưng không ly tổ” vào lập nghiệp ở thôn Tân Phú. Nhiều gia đình nghe theo lời khuyên của ông... XEM TIẾP TRANG 11

Tích cực nâng mật độ, chất lượng rừng trồng nội ô Đà Lạt

Nhằm nâng cao mật độ, chất lượng rừng theo mục tiêu bảo tồn và phát triển rừng cảnh quan nội ô thành phố Đà Lạt (TPĐL), UBND tỉnh Lâm Đồng vừa có Văn bản số 6340/UBND-LN điều chỉnh đơn giá cây giống trồng rừng bổ sung dưới tán rừng thuộc Đề án Bảo tồn và phát triển rừng cảnh quan nội ô TPĐL. Cụ thể, điều chỉnh đơn giá cây giống trồng rừng dưới tán rừng nội ô theo đơn giá hàng năm. Từ năm 2018, giao Sở NN&PTNT chủ trì thẩm định và có ý kiến đề cơ quan, đơn vị liên quan triển khai thực hiện. Riêng năm 2017, đơn giá được điều chỉnh thành 50.000 đồng/cây (giống cao từ trên 1,0 m đến dưới 2,0 m; đảm bảo quy cách, chất lượng). Theo đó, sẽ tăng hơn 51 triệu đồng, sử dụng từ nguồn kinh phí hoạt động của Quỹ Bảo vệ và phát triển rừng tỉnh.

UBND tỉnh cũng giao UBND TPĐL chỉ đạo các đơn vị liên quan tiếp tục rà soát diện tích đất trồng, diện tích có cây rừng thưa (chưa đảm bảo mật độ thành rừng) trong nội ô để trồng rừng tập trung và trồng bổ sung cây Thông 3 lá. Năm 2017, TPĐL kế hoạch trồng rừng thay thế, trồng rừng sau giải tỏa 158 ha; trồng cây phân tán hơn 70.400 cây; xúc tiến tái sinh rừng 95,79 ha... Năm 2016, tỷ lệ độ che phủ rừng của Đà Lạt đạt 47,6%; chỉ tiêu của Nghị quyết Thành ủy đến năm 2020 đạt độ che phủ 51%. Hiện, Ban Quản lý Rừng Lâm Viên đang quản lý, bảo vệ 431 ha rừng nội ô Đà Lạt.

M.ĐẠO

92 triệu đồng tặng quà trung thu cho trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt ở Đà Lạt

UBND thành phố đã quyết định chi 92,2 triệu đồng từ nguồn đảm bảo xã hội năm 2017 để tổ chức thăm, tặng quà nhân dịp Tết Trung thu năm 2017 cho trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn trên địa bàn thành phố.

Theo kế hoạch tổ chức các hoạt động nhân dịp Tết Trung thu năm 2017 cho trẻ em trên địa bàn TP Đà Lạt nhằm tạo sân chơi lành mạnh và bổ ích cho thiếu nhi, đặc biệt là thiếu nhi có hoàn cảnh khó khăn, UBND TP Đà Lạt sẽ tổ chức đoàn đi thăm, tặng quà cho trẻ em mầm non, trẻ em nghèo, trẻ em đồng bào DTTS ở xã Tà Nung và thôn Măng Line - Phường 7.

Đặc biệt, Đà Lạt tổ chức Chương trình “Vàng trắng yêu thương” tại Nhà thiếu nhi tỉnh. Tại các phường, xã trong thành phố tổ chức vận động các nguồn lực thăm, tặng quà cho thiếu nhi tại địa bàn, tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ, vui chơi giải trí lành mạnh, an toàn cho thiếu nhi. Tuyên truyền hướng dẫn cho người dân cách lựa chọn các sản phẩm đồ chơi, bánh trung thu có chất lượng đảm bảo sức khỏe cho trẻ em. Tổ chức kiểm tra, ngăn ngừa, xử lý việc kinh doanh các loại văn hóa phẩm, đồ chơi, trò chơi độc hại, nguy hiểm cho trẻ em.

AN NHIÊN

“Thiếc tặc”... lộng hành ở Núi Cao

Sau thời gian tạm lắng, lợi dụng việc nhập nhèm trong công tác quản lý, bảo vệ, các đối tượng “thiếc tặc” ngang nhiên quay lại khai thác quặng thiếc trái phép và ngày càng lộng hành ở khu vực bãi thiếc Núi Cao...

Núi Cao, địa danh thuộc Tiểu khu 142, 143, lâm phần nằm trên địa bàn xã Đa Sar (Lạc Dương). Đây cũng là “điểm nóng” về khai thác quặng thiếc trái phép suốt từ nhiều năm qua, dù chính quyền huyện Lạc Dương cùng các cơ quan hữu quan của tỉnh nhiều lần ra quân truy quét, đẩy đuổi nhưng đến nay “thiếc tặc” vẫn tiếp tục lộng hành.

Sau nhiều lần “đột nhập” bất thành, một ngày trung tuần của tháng 9, được sự giúp đỡ của người dân địa phương, chúng tôi tiếp cận khu vực “thiếc tặc” đang khai thác quặng thiếc trái phép gần như công khai tại bãi thiếc Núi Cao. Các hoạt động khai thác quặng thiếc trái phép ở khu vực này diễn ra chẳng khác gì một khai trường khai khoáng. Tại đây, các máy nổ cung cấp điện chiếu sáng và thông gió cho các hầm thiếc, cho máy sàng quặng đang hoạt động hết công suất, tiếng gầm rú của máy cưa, âm thanh ào ào của cây rừng ngã đổ... tạo thành hợp âm hỗn độn, nghèn nghẹn, không thể vang xa do rừng xanh nuốt chửng.

Không thể vào được bên trong các địa đạo luôn sâu trong lòng núi, đứng ở quả đồi đối diện quan sát, phía trước cửa hầm chính của “bãi thiếc ngầm” này được tập kết rất nhiều gỗ, phương tiện xe rùa. Cảnh đó, một số đối tượng vẫn đang tiếp tục hạ cây, xẻ gỗ làm cừ chống hầm, trong khi vạt rừng phía trên cửa hầm đã bị cưa hạ trắng. Và dọc theo con suối cạn, 5 căn chòi bằng bạt ni lông đã được dựng lên làm nơi trú ẩn cho các đối tượng “thiếc tặc”...

Theo anh N, bảo vệ cho Công ty Cổ phần Đầu tư và Khai khoáng Núi Cao (gọi tắt là Công ty Núi Cao), nơi đang diễn ra việc khai thác quặng thiếc trái phép trên nằm trong khu vực của Công ty Núi Cao được cấp phép thăm dò, quản lý bảo vệ. Tuy nhiên, từ tháng 4/2017 đến nay, nhiều đối tượng “thiếc tặc” ngang nhiên đến chiếm và khai thác cả ngày lẫn đêm. Lúc đầu có tới ba nhóm với trên 100 đối tượng, sau khi bị cơ quan chức năng giải tỏa, nay còn lại một nhóm khoảng 50 đối tượng vẫn đang hoạt động công khai, hầu hết họ đều từ miền Bắc vào và rất mạnh dạn. Có hôm mấy anh em bảo vệ vào gần địa đạo khai thác thiếc, vừa rút điện thoại di động để chụp hình thì bị các đối tượng xăm trổ đầy mình, đe: “Chúng mày có muốn dùng điện thoại nữa không”, vì không muốn dây dưa nên anh em bảo vệ phải rút khỏi hiện trường. Cũng theo anh N, qua theo dõi, ước tính mỗi ngày tại hầm thiếc này họ khai thác khoảng 1 tấn quặng thiếc, rồi vận chuyển ra bên ngoài vào ban đêm bằng xe máy với lớp được gắn xích.

Giải thích thắc mắc vì sao khu vực của công ty thăm dò và có lực lượng bảo vệ mà vẫn “án binh bất động” để cho các đối tượng “thiếc tặc” lộng hành?! Ông Phạm Đình Bảo - Tổng Giám đốc Công ty Núi Cao cho biết: Tháng 5/2017, công ty có văn bản xin

Cửa hầm chính vào địa đạo thiếc ở Núi Cao.

Từ cuối tháng 6/2017, Chủ tịch UBND tỉnh Lâm Đồng có Văn bản số 4030/UBND-ĐC chỉ đạo ngành Công an tổ chức điều tra, nắm bắt thông tin, thành lập chuyên án đấu tranh phòng, chống các hành vi khai thác khoáng sản trái phép trên địa bàn huyện Lạc Dương, xử lý nghiêm theo qui định của pháp luật, nhưng đến nay vẫn chưa dẹp được “thiếc tặc”...

UBND tỉnh Lâm Đồng cho duy trì 2 lần trại và lực lượng bảo vệ trong khu vực Núi Cao để bảo vệ thành quả thăm dò, nhưng không được chấp thuận. Đầu tháng 6/2017, Hội đồng đánh giá trữ lượng khoáng sản quốc gia có quyết định phê duyệt trữ lượng quặng và kim loại thiếc tại khu vực Núi Cao do Công ty Núi Cao thăm dò trên diện tích 232 ha. Tiếp đó, công ty có tờ trình xin thẩm định thiết kế cơ sở dự án đầu tư xây dựng công trình khai thác và tuyển quặng thiếc Núi Cao. Tuy nhiên, ngày 18/7/2017, Sở Công thương Lâm Đồng có văn bản từ chối việc thẩm định với lý do “Không đủ điều kiện để thẩm định theo qui định”. Còn Sở TN&MT Lâm Đồng, ngày 30/8/2017, có văn bản yêu cầu công ty phải di dời lán trại, máy móc, thiết bị ra khỏi khu vực thăm dò thiếc. “Chúng tôi muốn duy trì việc bảo vệ khu vực đã thăm dò và đã được đánh giá trữ lượng trong thời gian chờ đợi cấp giấy phép khai thác. Giờ nếu buông ra, các nhóm “thiếc tặc” sẽ chiếm ngay các vị trí đã thăm dò... và chúng tôi sẽ trở thành người trắng tay” - ông Bảo bộc trực.

Liên quan đến vụ việc, theo lãnh đạo UBND huyện Lạc Dương, Công ty Núi Cao được Bộ TN&MT cấp phép thăm dò khoáng sản tại khu vực Núi Cao từ năm 2011 và đã hết hạn vào cuối tháng 3/2016. Từ đó, UBND tỉnh Lâm Đồng có văn bản yêu cầu Công ty Núi Cao di dời các lán trại, máy móc thiết bị ra khỏi khu vực thăm dò thiếc và bàn giao toàn bộ diện tích đã thăm dò cho địa phương trực tiếp quản lý, bảo vệ. Cũng từ đó, các nhóm khai thác thiếc lậu ngang nhiên nhảy vào khai thác trái phép, hầu hết các đối tượng này đều là dân từ miền Bắc vào và rất mạnh dạn.

Chủ tịch UBND huyện Lạc Dương Phạm Triều cho biết, từ đầu năm đến nay, huyện đã tổ chức nhiều đợt truy quét, giải tỏa những điểm khai thác thiếc trái phép tại khu vực Núi Cao, phối hợp với lực lượng công binh đánh sập 3 địa đạo. Tuy nhiên, do địa hình trắc trở, đường sá đi lại khó khăn nên việc tuần tra, kiểm tra gặp rất nhiều khó khăn.

Ông Hoàng Văn Hãnh, Phó Trưởng phòng TN&MT Lạc Dương (đơn vị chủ trì các đợt giải tỏa), cho biết thêm: Mỗi lần lập đoàn kiểm tra, giải tỏa phải huy động nhiều lực lượng; nhưng vào tới nơi thì “thiếc tặc” đã biết trước và ngưng khai thác. Cũng theo ông Hãnh, khoảng thời gian Công ty Núi Cao thực hiện việc thăm dò, có hợp đồng với Ban Chỉ huy Quân sự tỉnh Lâm Đồng canh gác bảo vệ thì các nhóm “thiếc tặc” chỉ khai thác lẻ tẻ, không dám mạnh dạn, việc giải tỏa rất dễ, nhưng từ khi biết Công ty Núi Cao hết thời hạn thăm dò thì các nhóm thiếc tặc bắt đầu có biểu hiện lộng hành.

Mặc dù UBND tỉnh Lâm Đồng đã có nhiều văn bản chỉ đạo UBND huyện Lạc Dương, Công an tỉnh và các ngành chức năng liên quan có biện pháp ngăn chặn, xử lý nghiêm việc khai thác quặng thiếc trái phép tại khu vực Núi Cao, nhưng thực tế đến nay hoạt động này vẫn diễn ra một cách công khai, thách thức cả dư luận và lực lượng chức năng. **NHÓM PV ĐIỀU TRA**

NHỊP CẦU NHÂN ÁI

Hoàn cảnh gia đình anh Chính rất cần sự sẻ chia

Anh Nguyễn Văn Chính sinh năm 1969, thường trú tại Thôn 10, xã Đa Kho, huyện Đa Têh, tỉnh Lâm Đồng. Bản thân anh bị bệnh lao nên cơ thể gầy gò, đau ốm quanh năm. Mặc dù bản thân đau ốm, nhưng anh Chính còn phải nuôi người em gái bị bệnh thần kinh không tự chăm sóc được bản thân.

Gia đình anh thuộc diện hộ nghèo, không có đất sản xuất, không có nguồn thu nhập ổn định, mọi chi tiêu của gia đình chỉ biết trông chờ vào khoản trợ cấp xã hội 270.000 đồng/người/tháng. Được biết, căn nhà anh đang ở cũng do chính quyền xây tặng, trong nhà không có vật dụng gì đáng giá.

Sức khỏe ngày càng giảm sút, anh Chính lo rồi đây mình có còn đủ khả năng để chăm sóc cho em gái. Hoàn cảnh gia đình anh Chính rất cần sự sẻ chia của cộng đồng!

Mọi sự hỗ trợ xin gửi về:

Phòng Bạn đọc (Báo Lâm Đồng).

Địa chỉ: Số 38 Quang Trung, Phường 9, TP Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng. ĐT: 063.3811383

Hoặc:

Hội Chữ thập đỏ tỉnh Lâm Đồng.

Địa chỉ: Số 01 Hoàng Diệu, Phường 5, TP Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng. ĐT: 063.3561357

Tên tài khoản:

TỈNH HỘI CHỮ THẬP ĐỎ LÂM ĐỒNG

Số tài khoản: 102010000337988. Ngân hàng Công thương chi nhánh Lâm Đồng - VietinBank.

PHÒNG BẠN ĐỌC

Anh Chính và em gái bên căn nhà tạm.

Israel dẫn đầu thế giới về ngăn ngừa và điều trị bệnh tim mạch

Người dân tại thành phố Sao Paulo, Brazil. (Nguồn: AFP/TTXVN)

Nhân Ngày Tim mạch thế giới 29/9, Hiệp hội Tim mạch Israel đã công bố tỷ lệ tử vong ở bệnh nhân do mắc các bệnh lý tim mạch ở quốc gia này giảm 50% trong vòng 15 năm qua, đưa Israel trở thành một trong những quốc gia đi đầu về phát hiện, ngăn ngừa và điều trị các bệnh về tim mạch.

Theo phóng viên TTXVN tại Israel, các cơn đau tim là nguyên nhân hàng đầu gây tử vong ở nước này trong khoảng thời gian từ năm 2000-2016.

Đây là kết quả nghiên cứu tổng quát của Hiệp hội Tim mạch Israel trên tổng số bệnh nhân tim đã được hơn 850 các bác sĩ tim mạch tiến hành can thiệp tại 23 bệnh viện trên cả nước.

Nghiên cứu cũng cho thấy có khoảng 25.000 trường hợp nhồi máu cơ tim xảy ra hàng năm ở Israel và là nguyên nhân thứ hai gây tử vong sau ung thư.

Mặc dù có nhiều bệnh nhân mắc các bệnh lý về tim, nhưng Israel là một trong số ít quốc gia trên thế giới có thể giảm tỷ lệ tử vong xuống mức được coi là không còn là nguyên nhân hàng đầu gây tử vong nữa do nhờ vào các phương pháp

chăm sóc bệnh nhân tim mạch tiên tiến và hiện đại.

Năm 2000, có khoảng 20% bệnh nhân tại Israel đã tử vong trong vòng một tháng sau khi phải chịu đựng các cơn nhồi máu cơ tim, và con số này đã giảm xuống còn 7,5% năm 2016.

Tỷ lệ nữ mắc các bệnh về tim giảm nhẹ (21%), trong khi tỷ lệ ở nam bệnh nhân lại tăng (79%). Độ tuổi trung bình của bệnh nhân bị nhồi máu cơ tim lần đầu ở nam giới là 64 và nữ giới là 74.

Theo nghiên cứu, có đến 60% bệnh nhân mắc bệnh tim nặng sẽ chết trong vòng 10 năm do các tác dụng phụ của các loại thuốc, cộng với việc hút thuốc lá hay lối sống không lành mạnh.

Việc phát hiện sớm các triệu chứng và nhanh chóng đưa bệnh nhân đến bệnh viện là yếu tố sống còn đối với bệnh nhân khi bị nhồi máu cơ tim. Khoảng một nửa trong số những bệnh nhân mắc bệnh tim không chịu đến bệnh viện dù phải chịu những cơn đau tim thường xuyên ở nhà và họ có thể tử vong chỉ trong vòng vài phút đồng hồ.

(Theo VIETNAMPLUS.VN)

Vượt qua thử thách...

TIẾP TRANG 3

... Con số nộp ngân sách trên chưa bao gồm Ban QLDA đã nộp vào ngân sách địa phương kể từ khi đầu tư dự án đến nay trên 1.300 tỷ đồng. Ngoài đóng góp ngân sách thì vấn đề an sinh xã hội luôn được quan tâm. Ngay từ đầu triển khai, dự án đã tổ chức quy hoạch khu tái định cư và tái định canh để đáp ứng nhu cầu của người dân. Khu tái định cư thuộc thị trấn Lộc Thắng với diện tích 48,6 ha đủ đáp ứng nhu cầu của người dân trong vùng dự án. Tại khu tái định cư này, 34 căn nhà đã được xây tặng cho bà con dân tộc thiểu số gốc Tây Nguyên. Hỗ trợ đầu tư, lắp đặt đường nước máy, mua đất xây dựng nhà sinh hoạt cho Tổ dân phố 23, 24 (thị trấn Lộc Thắng) với số tiền 180 triệu đồng. Hỗ trợ thị trấn Lộc Thắng xây dựng 17 nhà sinh hoạt của các tổ dân phố, trước hết, năm 2017 đã hỗ trợ xây dựng 4 nhà với giá trị 2,9 tỷ đồng. Hỗ trợ Tổ dân phố 15 và 16 xây dựng hệ thống mạng thoát nước và chiếu sáng 2 bên đường với số tiền 753 triệu đồng.

Ngoài ra, tại các huyện, xã thuộc vùng dự án Tân Rai, công ty đã đầu tư xây dựng 4 trường học (từ mẫu giáo đến trung học cơ

sở), làm đường vào Khu Trung tâm Giáo dục của huyện Bảo Lâm và Trường phổ thông Dân tộc nội trú Bảo Lâm. Hỗ trợ kinh phí giúp đỡ các địa phương khác của tỉnh phát triển kinh tế để thoát nghèo, như: Hỗ trợ xây dựng 13 trường học, 5 trạm y tế, xóa 20 nhà dột nát, xây dựng 1 chợ và ủng hộ Quỹ xóa đói giảm nghèo, Quỹ bảo trợ trẻ em, Quỹ đào tạo nghề, từ thiện khác... Tổng kinh phí cho các hoạt động an sinh xã hội tại Lâm Đồng từ khi bắt đầu dự án đến nay là trên 263,5 tỷ đồng, chưa kể số tiền hỗ trợ cải tạo Tỉnh lộ 725 (đi qua tỉnh Lâm Đồng với tổng giá trị là 177 tỷ đồng).

Làm việc với Công ty LDA, Phó Thủ tướng Trịnh Đình Dũng khẳng định: “Tôi đánh giá cao tinh thần đoàn kết, tập trung phát huy trí tuệ, tinh thần kỷ luật và sáng tạo của tập thể công ty trong những năm qua. Nhóm Lâm Đồng là một trong hai đơn vị tiên phong trong hoạt động khai thác, sản xuất, kinh doanh bauxite và alumin của cả nước. Đây là những dự án lớn có tác động đến nền kinh tế của cả nước và khu vực Tây Nguyên, góp phần giảm nhập siêu, thúc đẩy phát triển kinh tế”.

Khiêu vũ thể thao Việt Nam lần đầu tiên lên ngôi cấp châu lục

Tại Đại hội thể thao trong nhà và võ thuật châu Á (AIMAG), ở môn khiêu vũ thể thao, đôi nhảy Nguyễn Trung Kiên/Phạm Hồng Anh đã xuất sắc giành Huy chương Vàng nội dung Salsa với tổng điểm rất cao là 32.250.

Đây là lần đầu tiên khiêu vũ thể thao Việt Nam có Huy chương Vàng cấp châu lục. Giành Huy chương Bạc là cặp nhảy của đoàn thể thao từ Khu hành chính đặc biệt Hồng Kông (Trung Quốc) và giành Huy chương Đồng là cặp đôi của nước chủ nhà Turkmenistan.

Tối 25/9, “kình ngư” Nguyễn Thị Ánh Viên đã có màn trình diễn không thể tuyệt vời hơn trên đường bơi 100m hỗn hợp nữ khi là người cán đích đầu tiên với thời gian 1 phút 00 giây 68, giành Huy chương Vàng đồng thời thiết lập kỷ lục mới tại AIMAG - kỷ lục trước đó là 1 phút 01 giây 24 do vận động viên người Trung Quốc Yanxin Zhou lập vào năm 2013.

Hai vận động viên về đích sau Ánh Viên đều là người Trung Quốc: Zhang Chenyao (1 phút 00 giây 91) và Qian Xinan (1 phút 01 giây 77).

Như vậy, Ánh Viên đã kết thúc hành trình AIMAG 2017 với 2 Huy chương Vàng, phá 2 kỷ lục lần lượt ở nội dung 200m hỗn hợp và 100m hỗn hợp, đồng thời giành 1 Huy chương Bạc (Huy chương Bạc) 200m tự do trong số 4 nội dung đăng ký.

Ở nội dung còn lại (100m bơi ngựa), “Tiểu tiên cá” cũng xuất sắc phá kỷ lục SEA

Games do chính cô lập nên hồi tháng 8 vừa qua (59 giây 42), song thông số này chưa đủ để cô lọt vào nhóm tranh chấp huy chương.

Trang chủ AIMAG 2017 đã bình chọn hình ảnh Nguyễn Thị Ánh Viên trên “Đường đua Xanh” là một trong những khoảnh khắc ấn tượng của giải đấu. Trong khi đó, vận động viên sinh năm 1996 người Cần Thơ cho rằng AIMAG là đấu trường tốt để cô tập luyện và cọ xát với các đấu thủ châu Á, trong khi mục tiêu chính vẫn là giành Huy chương Vàng ở Asiad diễn ra năm 2018.

Chức vô địch 100m hỗn hợp của Ánh Viên đã góp tám Huy chương Vàng thứ 11 cho đoàn Việt Nam.

Sau 10 ngày thi đấu, đoàn Thể thao Việt Nam hiện có 11 Huy chương Vàng, 7 Huy chương Bạc và 17 Huy chương Đồng, tạm xếp thứ 7 toàn đoàn. Đây có thể coi là kỳ hội thành công, khi các vận động viên của chúng ta đã sớm vượt chỉ tiêu đặt ra (8 Huy chương Vàng).

Trong ngày 26/9 - ngày thi đấu áp chót của AIMAG 2017, đoàn Thể thao Việt Nam chỉ tham gia tranh tài ở môn cờ vua.

Nội dung cờ nhanh đồng đội, Việt Nam vẫn đang cạnh tranh đủ 4 bộ huy chương đồng đội nam, nữ và U23 (nam, nữ), với niềm hy vọng rất lớn đặt vào bộ đôi đại kiện tướng Lê Quang Liêm và Nguyễn Ngọc Trường Sơn cùng hai cô gái “Vàng” Phạm Lê Thảo Nguyễn và Nguyễn Thị Thành An.

(Theo VIETNAMPLUS.VN)

Tác phẩm “Sửa đổi lối làm việc”...

TIẾP TRANG 7

... (2) Nhắc nhở mỗi người chúng ta cho dù trên bất kỳ công việc nào cũng không ngừng phải rèn luyện, tu dưỡng, trau dồi phẩm chất đạo đức, tác phong, lối sống, lề lối làm việc.

(3) Đối với công việc, mỗi cán bộ, đảng viên phải có tinh thần trách nhiệm, không ngừng nâng cao ý thức tự giác, học hỏi.

(4) Cán bộ, đảng viên phải dám chịu trách nhiệm trước công việc của mình, sẵn sàng sửa chữa những sai lầm, khuyết điểm.

(5) Giải quyết công việc cần linh hoạt, uyển chuyển, không rập khuôn, không xa rời thực tế.

Rõ ràng rằng “Sửa đổi lối làm việc” một mặt giúp cho Đảng rút ra nhiều bài học bổ ích, làm cho Đảng lớn mạnh không ngừng; mặt khác giúp cho mỗi cán bộ, đảng viên khắc phục được những sai lầm, khuyết điểm.

Những quan điểm, tư tưởng của Hồ Chủ

(CÒN NỮA)

Không chỉ biết làm giàu...

TIẾP TRANG 9

... đã chuyển vào Tân Phú sinh sống. Tại đây, ông Phúc đã giúp đỡ mọi người về kỹ thuật trồng trọt, chăm sóc cà phê, hồ tiêu, thậm chí ai có khó khăn về vốn đầu tư phát triển sản xuất, chăn nuôi, ông đều sẵn sàng cho mượn. Vì vậy, nhiều gia đình sau khi trở nên “khá giả” đều không quên ơn vợ chồng ông Phúc đã cứu mang, giúp đỡ.

Đặc biệt, khi cuộc sống gia đình đã ổn định, ông Nguyễn Hữu Phúc nhiệt tình tham gia công tác xã hội. Từ năm 1996 đến năm 2014, ông luôn được người dân và chính quyền địa phương bầu giữ chức trưởng thôn Tân Phú. Trong thời gian làm tổ trưởng, ông đã vận động bà con trong thôn tự giác chấp hành chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, nhiệt tình tham gia các phong trào do chính quyền địa phương phát động. Nhất là trong lĩnh vực sản xuất, ông đã vận động người dân trong thôn hăng hái lao động sản xuất, biết

vận dụng khoa học kỹ thuật vào trồng trọt, chăm sóc cà phê, chăn nuôi gia súc, gia cầm và khi cây hồ tiêu có giá, mạnh dạn chuyển đổi cơ cấu cây trồng từ diện tích cà phê cho năng suất, chất lượng kém sang trồng hồ tiêu. Vì vậy, Tân Phú, xã Ninh Gia hiện được đánh giá là vùng trọng điểm cây hồ tiêu của huyện Đức Trọng, với diện tích gần 100 ha.

Nhờ đây mạnh sản xuất và biết chuyển đổi cơ cấu cây trồng đúng hướng, nên hiện nay đời sống vật chất của người dân thôn Tân Phú rất ổn định, không có hộ nghèo, hộ phải nhờ trợ cấp của Nhà nước. Riêng bản thân ông Nguyễn Hữu Phúc, vì tuổi già sức yếu, không còn giữ cương vị thôn trưởng, nhưng ông vẫn nhiệt tình tham gia sinh hoạt trong Hội Người cao tuổi và sống rất chan hòa trong sự kính trọng, mến phục của mọi người dân trong thôn!

Đến 40% học sinh tiểu học và trung học cơ sở trong tỉnh biết bơi

Lâm Đồng đang đặt ra chỉ tiêu phấn đấu trong hơn 3 năm đến, đến năm 2020 toàn tỉnh có khoảng 40% trẻ em trong độ tuổi tiểu học và trung học cơ sở biết kỹ năng an toàn trong môi trường nước.

GIA KHÁNH

17 hồ bơi đang hoạt động trong toàn tỉnh

Thống kê của ngành Văn hóa - Thể thao và Du lịch Lâm Đồng cho biết, đến thời điểm này, toàn tỉnh Lâm Đồng đã có 17 hồ bơi đang hoạt động. Cụ thể, Đà Lạt có 2 hồ bơi (chỉ tính hồ bơi đang kinh doanh, còn nhiều khách sạn hiện cũng có hồ bơi nhưng chỉ phục vụ nội bộ); Đức Trọng có 2, Lâm Hà 2, Di Linh 2, Đà Têh 2, Đa Huoai 1, Bảo Lâm 1 và nhiều nhất là tại Bảo Lộc với 5 hồ bơi.

Tất cả các hồ bơi trên đều là hồ bơi "xã hội hóa", nói một cách chính xác, đó là các hồ bơi do tư nhân bỏ tiền ra xây dựng và kinh doanh. Như nhiều chủ hồ bơi cho biết, chi phí xây dựng cho một hồ bơi như thế khá cao, nhiều hồ đầu tư trên 1 tỷ đồng hoặc cao hơn. Riêng tại Đà Lạt, xây bể bơi còn đắt hơn nhiều vì để kinh doanh cần hệ thống sưởi ấm nước vì trời Đà Lạt vốn lạnh quanh năm.

Hầu hết các hồ bơi này đến nay đều có một lượng khách hàng quen thuộc của mình, chủ yếu là thanh niên và học sinh các trường học bậc tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông. Nhiều phụ huynh mỗi khi có dịp thường đưa con đến đây vừa học bơi vừa giúp thư giãn sau những giờ học căng thẳng. Đồng nhất là vào các dịp hè khi học sinh được nghỉ học, mỗi ngày một hồ bơi như thế có đến vài trăm lượt đến bơi; trong năm có vắng hơn.

Đầu tư cao, chi phí duy trì một bể bơi cũng tốn không ít tiền (từ tiền nước, hóa chất lọc nước, đến thuê huấn luyện viên (HLV), thuê nhân công bảo quản bể bơi...) nên giá vé vào cửa cho các bể bơi này thường không rẻ. Để bơi được, theo một HLV bơi, người học phải tham dự một khóa học ít nhất chừng 10

Tại hồ bơi Phương Anh ở thị trấn Đa Têh. Ảnh: V.T

ngày, học phí thường khá đắt. Còn muốn học bơi nâng cao thì phải tốn nhiều tiền hơn.

Điều đáng mừng trong những năm gần đây, cùng với việc xây dựng bể bơi, nhiều trường học trong tỉnh đã kết hợp với các chủ hồ bơi để dạy bơi cho học sinh trong trường với một giá rất mềm. Điển hình tại Đà Lạt, trong năm học 2016 - 2017 vừa qua, Tiểu học Trưng Vương đã kết hợp với hồ bơi Phù Đổng để dạy bơi cho học sinh theo chương trình giáo dục thể chất, phòng chống đuối nước. Tại Đà Têh, nhiều năm nay THPT Đa Têh đã kết hợp với hồ bơi Phương Anh gần trường như một hoạt động tự chọn hoặc ngoại khóa của học sinh trong giáo dục thể chất, tiền học bơi dù khá thấp cũng được nhà trường hỗ trợ hơn nữa. Nhờ chương trình này rất nhiều học sinh của trường đã biết bơi.

Cùng với các trường học, chương trình dạy bơi - phòng chống tai nạn cho trẻ em của Sở Lao động - Thương binh và Xã hội Lâm Đồng trong nhiều năm nay cũng giúp cho hàng nghìn trẻ trong tỉnh biết bơi.

Theo ông Ngô Quang Xuân, cán

trong tháng 3/2017, UBND tỉnh Lâm Đồng đã ban hành kế hoạch triển khai "Chương trình bơi an toàn, phòng chống đuối nước trẻ em" giai đoạn 2017- 2020 trên địa bàn tỉnh. Mục tiêu của chương trình này trong 3 năm đến, đến năm 2020, Lâm Đồng phấn đấu có 40% trẻ em trong độ tuổi tiểu học, trung học cơ sở biết kỹ năng an toàn trong môi trường nước; đảm bảo tất cả các cơ sở thể thao tổ chức bơi lội có HLV, hướng dẫn viên, nhân viên cứu hộ và đảm bảo các điều kiện vệ sinh, an toàn theo quy định; đảm bảo các địa điểm vui chơi giải trí dưới nước có nhân viên cứu hộ được tập huấn cứu đuối do các cơ quan có thẩm quyền chứng nhận và có các trang thiết bị cứu hộ theo qui định.

UBND tỉnh cũng yêu cầu các địa phương trong tỉnh, các đơn vị có liên quan cần đẩy mạnh công tác truyền thông nâng cao nhận thức, kiến thức, kỹ năng về phòng chống đuối nước trẻ em; phổ biến kỹ năng phòng chống đuối nước trẻ em cho học sinh, giáo viên, phụ huynh học sinh và trong xã hội; vận động gia đình, trường học thường xuyên quan tâm, giám sát con em mình trong phòng chống đuối nước, đặc biệt là trong thời gian nghỉ hè, mùa mưa bão.

Tỉnh yêu cầu cơ quan chức năng, cụ thể là ngành Văn hóa - Thể thao và Du lịch tỉnh có kế hoạch tổ chức các lớp tập huấn nâng cao năng lực cho đội ngũ công chức, viên chức, HLV, cộng tác viên, hướng dẫn viên TDĐT về phòng chống đuối nước trẻ em; đồng thời phối hợp với ngành Giáo dục tăng cường

các hoạt động phòng chống đuối nước trong trường học; dạy bơi, tổ chức các giải bơi hằng năm, tổ chức thi tuyên truyền viên, thi tìm hiểu những kỹ năng an toàn trong môi trường nước cho học sinh nhằm khuyến khích phong trào luyện bơi phát triển trong nhà trường.

Tỉnh cũng yêu cầu các địa phương huyện, thành phố trong tỉnh tham mưu quỹ đất và vận động xã hội hóa để đầu tư xây dựng bể bơi, ưu tiên tại các khu vực gần trường học, khu vực đông dân cư; vận động các tổ chức, cá nhân xây dựng bể bơi, hồ bơi tại các xã, phường, thị trấn, trường học để tạo điều kiện cho trẻ em, học sinh được học bơi và tập luyện bơi; vận động các nhà đầu tư có chế độ miễn giảm tiền thuê bể bơi, tiền học phí cho trẻ em, cho học sinh phổ thông và tạo điều kiện cho các trường học thực hiện chương trình dạy bơi cho học sinh.

Thực hiện kế hoạch này, Sở Văn hóa - Thể thao và Du lịch Lâm Đồng vừa qua đã tổ chức 2 lớp tập huấn, 1 lớp tại Bảo Lộc cho các huyện, thành phố phía nam và 1 lớp tại Đức Trọng cho các huyện, thành phố phía bắc tỉnh với trên 120 học viên tham dự, gồm giáo viên, cán bộ, công chức, viên chức các Trung tâm Văn hóa Thể thao, cán bộ, HLV, hướng dẫn viên, cộng tác viên làm công tác TDĐT ở các xã, phường.

Trong thời gian đến, theo ông Nguyễn Tiến Hải, Phó Giám đốc Sở Văn hóa - Thể thao và Du lịch, Sở sẽ tiếp tục tổ chức các lớp tập huấn tương tự, lên kế hoạch tổ chức giải bơi cấp tỉnh trong hè trở lại, đồng thời đầu tư một bể bơi di động để phối hợp với ngành Giáo dục tăng cường dạy bơi trong các trường học.

bộ Phòng Bảo trợ xã hội, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội Lâm Đồng, trong 4 năm gần đây, Sở đã hỗ trợ cho nhiều địa phương trong tỉnh mở các lớp dạy bơi cho trẻ em, cụ thể là tại Đà Lạt, Bảo Lộc, Bảo Lâm, Đà Têh, Di Linh, Đức Trọng - những nơi có hồ bơi đạt chuẩn. Tại các địa phương này, Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội huyện trong dịp hè kết hợp với các chủ hồ bơi mở các lớp dạy bơi cho trẻ có hoàn cảnh khó khăn, trẻ dân tộc thiểu số... mỗi lớp như vậy thường từ 30 - 50 em, tiền học bơi được hỗ trợ từ nguồn kinh phí nhà nước.

Theo ông Xuân, trung bình mỗi năm vừa qua ngân sách tỉnh chi ra khoảng 100 triệu đồng để hỗ trợ cho các lớp học bơi này.

Đến 40% học sinh tiểu học và trung học cơ sở biết bơi

Theo chỉ đạo của Trung ương,

Góc ảnh đẹp

Đồng hành. Ảnh: Trương Ngọc Thủy

200 vận động viên tham gia hội thao của Công ty Nhôm Lâm Đồng

Nằm trong các hoạt động chào mừng kỷ niệm 7 năm thành lập, sáng 27/9, Công ty TNHH MTV Nhôm Lâm Đồng đã tổ chức hội thao lần thứ 2 với sự tham gia của trên 200 vận động viên đến từ các phòng, ban, phân xưởng, xí nghiệp trong công ty.

Trong thời gian 4 ngày (từ ngày 27/9 đến ngày 30/9), các vận động viên sẽ tranh tài ở các môn thi đấu như: Bóng đá mi ni nam, nữ; cầu lông và bóng bàn ở các nội dung đơn nam, đơn nữ, đôi nam, đôi nữ và đôi nam nữ. Theo Ban tổ chức, hội thao lần này

thu hút số lượng vận động viên tham gia thi đấu đông hơn và chất lượng chuyên môn được nâng cao đáng kể. Đây là hoạt động truyền thống của Công ty Nhôm Lâm Đồng nhằm đẩy mạnh phong trào thể dục thể thao, rèn luyện sức khỏe, nâng cao đời sống văn hóa, tinh thần của người lao động. Bên cạnh đó, hội thao còn là dịp để cho các cán bộ, công nhân viên lao động giao lưu, học hỏi, tăng cường sự đoàn kết, gắn bó, hiểu biết lẫn nhau, cùng tích cực thi đua hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ trong năm 2017. **QUỐC TUẤN**